

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

ALGILANAN EBEVEYN STİLİ, ÖĞRETMEN DAVRANIŞLARI
VE ÖZ DÜZENLEME BECERİLERİ

GÜL SEHER KARAKURT

İzmir
2023

**DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMI VE ÖĞRETİMİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**ALGILANAN EBEVEYN STİLİ, ÖĞRETMEN DAVRANIŞLARI
VE ÖZ DÜZENLEME BECERİLERİ**

GÜL SEHER KARAKURT

**DANIŞMAN
Doç. Dr. Meltem GÖKDAĞ BALTAOĞLU**

**İzmir
2023**

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Algılanan Ebeveyn Stili, Öğretmen Davranışları ve Öz Düzenleme Becerileri” adlı çalışmanın içerdiği fikri izinsiz başka bir yerden almadığımı; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında ve bölümlerinin yazımında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yaptığımı ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi, ayrıca bu çalışmanın Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından kullanılan bilimsel intihal tespit programıyla tarandığını ve *intihal içermediğini* beyan ederim. Herhangi bir zamanda aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonuca razı olduğumu bildiririm.

27/11/2023

Ad SOYAD
GÜL SEHER KARAKURT

Tarih: 27/12/2023

Tez Başlığı:

Ortaöğretim Öğrencilerinin Matematik Dersine Yönelik Yüklemeleri ile Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam **69** sayfalık kısmına ilişkin, **26/12/2023** tarihinde **tez danışmanım tarafından** Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'nın sağladığı İntihal Tespit Programından (**Turnitin**-Tez İntihal Analiz Programı) aşağıda belirtilen **filtreleme tiplerinden biri** (uygun olanı işaretleyiniz) uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezin **benzerlik oranı % 15' tir**.

- <http://www.kutuphane.deu.edu.tr/turnitin-tez-intihal-analiz-programi/> adresindeki Tez İntihal Analiz Programı

Kullanım Kılavuzunu okudum ☒

Filtreleme Tipi 1(Maksimum %15) ☐

Filtreleme Tipi 2(Maksimum %30) ☐

☐ Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç, ☐ Kaynakça hariç, ☐ Alıntılar dâhil, ☐ Altı (6) kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç.	☐ Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç, ☐ Kaynakça dâhil, ☐ Alıntılar dâhil.
EK 1- İntihal Tespit Programı Raporu İLK SAYFA Çıktısı. ☒	
EK 2- İntihal Tespit Programı Raporu (Tümü) Cd İçinde. ☐	

Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esasları'nı inceledim ve yukarıda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Adı Soyadı : Gül Seher KARAKURT
Öğrenci No :
Anabilim Dalı : Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Programı : Eğitim Programları ve Öğretim
Statüsü : Yüksek Lisans ☒ Doktora ☐

ÖĞRENCİ

DANIŞMAN

Gül Seher KARAKURT

Doç. Dr. Meltem GÖKDAĞ BALTAOĞLU

27/12/2023

27/12/2023

Açıklamalar

1: Bu formu teslim etmeden önce sizden istenen bilgileri uygun kutucuğu (☐) işaretleyerek doldurunuz.

Kullanıcı şifre vb. konusunda sorun yaşanması durumunda Üniversitemiz Merkez Kütüphanesinde bulunan Turnitin yetkilisine (Ali Taş Tel: +90 232 395 10 10) başvurunuz.

2: Yüksek Lisans/Doktora Tez Çalışması Orijinallik Raporu" formu tezin ciltlenmiş ve elektronik nüshalarının içerisinde ekler kısmında yer alır.

3: Tez savunmasında düzeltme alınması durumunda bu form güncellenerek yeniden hazırlanır.

4: Turnitin-Tez İntihal Analiz Programına yükleme yapılırken Dosya Başlığı (document title) olarak **tez başlığının tamamı**, Yazar Adı (author's first name) olarak **öğrencinin adı**, Yazar Soyadı (author's last name) olarak **öğrencinin soyadı** bilgisini yazınız.

Canim Anneanneme...

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim ve tez yazma sürecim boyunca engin fikirleri ve tecrübesiyle bana rehber olan, beni her koşulda destekleyen, sorunlarım olduğunda çözüm bulan, ümitsizliğe düştüğümde beni cesaretlendiren, yaşadığım zorluklarda ağlarken bile konuşabilecek kadar yakın hissettiğim çok kıymetli hocam ve danışmanım Doç. Dr. Meltem GÖKDAĞ BALTAOĞLU'na gönülden teşekkür ederim.

Yüksek lisans sürecince aldığım derslerde bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım, keyifle ders işlediğimiz Prof. Dr. Hale SUCUOĞLU ve Doç. Dr. Ahmet Murat ELLEZ'e teşekkürlerimi sunarım.

Ders aşaması ve tez yazma sürecimiz boyunca birlikte gülüp birlikte ağladığımız, zorlandığımız zamanlarda birbirimize destek verdiğimiz, sorunlarımızı birlikte çözdüğümüz, en ümitsiz anlarımızda birbirimize teselli verdiğimiz, bu süreci birlikte yüklendiğimiz sınıf arkadaşım, canım dostum Şehriban ŞAFAK'a çok teşekkür ederim.

Bu süreçte beni destekleyen, yardımlarını esirgemeyen sevgili dostlarım Ayşenur, Seda, Esra ve Rumeysa'ya çok teşekkür ederim.

Her zaman yanımda olan, yaşamım boyunca desteğini esirgemeyen çok sevdiğim annem, babam ve kardeşime sonsuz teşekkürler...

Gül Seher KARAKURT

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	xi
ABSTRACT.....	xii
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Amaç ve Önem	2
1.3. Problem Cümlesi / Alt Problem Cümleleri.....	4
1.4. Sınırlılıklar	5
1.5. Varsayımlar.....	5
1.6. Tanımlar.....	5
1.7. Kısaltmalar.....	6
BÖLÜM II.....	7
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	7
2.1. Öz Düzenleme.....	7
2.2. Ebeveyn Stilleri.....	11
2.3. Öğretmen Davranışları	13
2.4. İlgili Çalışmalar.....	14
2.4.1. Öz Düzenleme Üzerine Yapılan Çalışmalar	14
2.4.1.1. Öz Düzenleme ile İlgili Yurt İçindeki Çalışmalar	14
2.4.1.1. Öz Düzenleme ile İlgili Yurt Dışındaki Çalışmalar	15
2.4.2. Ebeveyn Stilleri Üzerine Yapılan Çalışmalar	16
2.4.2.1. Ebeveyn Stilleri ile İlgili Yurt İçindeki Çalışmalar	16
2.4.2.2. Ebeveyn Stilleri ile İlgili Yurt Dışındaki Çalışmalar	18
2.4.3. Öğretmen Davranışları Üzerine Yapılan Çalışmalar	19
2.4.3.1. Öğretmen Davranışları ile İlgili Yurt İçindeki Çalışmalar	19

2.4.3.2. Öğretmen Davranışları ile İlgili Yurt Dışındaki Çalışmalar	20
BÖLÜM III	22
YÖNTEM.....	22
3.1. Araştırmanın Modeli	22
3.2. Evren ve Örneklem	22
3.3. Veri Toplama Süreci ve Araçları	24
3.4. Verilerin Analizi.....	25
3.5. Araştırmanın Geçerliği ve Güvenirliği.....	26
3.6. Araştırmacının Rolü	27
BÖLÜM IV	28
BULGULAR.....	28
4.1. Öğrencilerin Öz Düzenleme Düzeylerine İlişkin Bulgular	28
4.2. Öğrencilerin Öz Düzenlemeleri ile Demografik Değişkenlere Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular	28
4.2.1. Öğrencilerin Öz Düzenlemelerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular.....	29
4.2.2. Öğrencilerin Öz Düzenlemelerinin Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular.....	29
4.2.3. Öğrencilerin Öz Düzenlemelerinin Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular.....	32
4.2.4. Öğrencilerin Öz Düzenlemelerinin Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular.....	35
4.2.5. Öğrencilerin Öz Düzenlemelerinin Akademik Başarı Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular.....	38
4.3. Öğrencilerin Algıladıkları Öğretmen Davranışlarının Demografik Değişkenlere Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular	42

4.3.1. Öğrencilerin Algıladıkları Öğretmen Davranışlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular.....	42
4.3.2. Öğrencilerin Algıladıkları Öğretmen Davranışlarının Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular.....	43
4.3.3. Öğrencilerin Algıladıkları Öğretmen Davranışlarının Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular.....	46
4.3.4. Öğrencilerin Algıladıkları Öğretmen Davranışlarının Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular.....	49
4.3.5. Öğrencilerin Algıladıkları Öğretmen Davranışlarının Akademik Başarı Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular.....	52
4.4. Öğrencilerin Algıladığı Ebeveyn Çocuk Yetiştirme Stillerinin Demografik Değişkenlere Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular	55
4.4.1. Öğrencilerin Algıladıkları Ebeveyn Çocuk Yetiştirme Stillerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular.....	55
4.4.2. Öğrencilerin Algıladıkları Ebeveyn Çocuk Yetiştirme Stillerinin Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular.....	56
4.4.4. Öğrencilerin Algıladıkları Ebeveyn Çocuk Yetiştirme Stillerinin Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular	61
4.4.5. Öğrencilerin Algıladıkları Ebeveyn Çocuk Yetiştirme Stillerinin Akademik Başarı Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular	63
4.5. Algılanan Öz Düzenleme Ölçeği, Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği ve Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkiye Ait Bulgular	67
BÖLÜM V	71
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	71
5.1. Tartışma.....	71
5.1.1. Öğrencilerin Öz Düzenlemelerine İlişkin Tartışma ve Sonuç	71
5.1.2. Öğrencilerin Algıladığı Ebeveyn Stillerine İlişkin Tartışma ve Sonuç ...	73

5.1.3. Öğrencilerin Algıladığı Öğretmen Davranışına İlişkin Tartışma ve Sonuç	75
5.1.4. Ebeveyn Stili ve Öğretmen Davranışları ile Öğrencilerin Öz Düzenlemeleri Arasındaki İlişkiye Yönelik Tartışma ve Sonuç	77
5.2. Öneriler	79
KAYNAKÇA.....	80
EK 1.	86
EK 2. ETİK İZİN	87
EK 3. UYGULAMA İZİNLERİ	88
EK 4. ÖLÇME ARAÇLARININ UYGULANMA İZİNLERİ.....	92

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1 Araştırmaya katılan öğrencilere ait demografik bilgiler.....	23
Tablo 2 Öğrencilerin ölçeklerden aldıkları puanlara ilişkin normal dağılım testi sonuçları.....	25
Tablo 3 Öğrencilerin Algılanan Öz Düzenleme Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puanların dağılımı	28
Tablo 4 Öğrencilerin Algılanan Öz Düzenleme Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların cinsiyet değişkenine ilişkin t-testi sonuçları	29
Tablo 5 Öğrencilerin öz düzenleme puanlarının kardeş sayısı değişkenine ilişkin betimsel istatistikler	30
Tablo 6 Öğrencilerin öz düzenleme puanlarının kardeş sayısı değişkenine göre ANOVA testi sonuçları.....	31
Tablo 7 Öğrencilerin öz düzenleme puanları ile kardeş sayısı değişkeni arasındaki farklılaşmanın Tukey testi sonuçları	32
Tablo 8 Öğrencilerin öz düzenleme puanlarının anne eğitim durumu değişkenine ilişkin betimsel istatistikler	33
Tablo 9 Öğrencilerin öz düzenleme puanlarının anne eğitim durumu değişkenine göre ANOVA testi sonuçları	34
Tablo 10 Öğrencilerin öz düzenleme puanları ile anne eğitim durumu değişkeni arasındaki farklılaşmanın Tukey testi sonuçları	35
Tablo 11 Öğrencilerin öz düzenleme puanlarının baba eğitim durumu değişkenine ilişkin betimsel istatistikler	36
Tablo 12 Öğrencilerin öz düzenleme puanlarının baba eğitim durumu değişkenine göre ANOVA testi sonuçları	37
Tablo 13 Öğrencilerin öz düzenleme puanları ile baba eğitim durumu değişkeni arasındaki farklılaşmanın Tukey testi sonuçları.....	38
Tablo 14 Öğrencilerin öz düzenleme puanlarının akademik başarı değişkenine ilişkin betimsel istatistikler	39
Tablo 15 Öğrencilerin öz düzenleme puanlarının akademik başarı değişkenine göre ANOVA testi sonuçları	40

Tablo 16 Öğrencilerin öz düzenleme puanları ile akademik başarı değişkeni arasındaki farklılaşmanın Tukey testi sonuçları	41
Tablo 17 Öğrencilerin Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların cinsiyet değişkenine ilişkin t-testi sonuçları	42
Tablo 18 Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışları puanlarının kardeş sayısı değişkenine ilişkin betimsel istatistikler	43
Tablo 19 Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışı puanlarının kardeş sayısı değişkenine göre ANOVA testi sonuçları	44
Tablo 20 Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışı puanları ile kardeş sayısı değişkeni arasındaki farklılaşmanın Tukey testi sonuçları	45
Tablo 21 Öğrencileri algıladığı öğretmen davranışları puanlarının anne eğitim durumu değişkenine ilişkin betimsel istatistikler	46
Tablo 22 Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışı puanlarının anne eğitim durumu değişkenine göre ANOVA testi sonuçları	47
Tablo 23 Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışı puanları ile anne eğitim durumu değişkeni arasındaki farklılaşmanın Tukey testi sonuçları	48
Tablo 24 Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışları puanlarının baba eğitim durumu değişkenine ilişkin betimsel istatistikler	49
Tablo 25 Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışı puanlarının baba eğitim durumu değişkenine göre ANOVA testi sonuçları	50
Tablo 26 Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışı puanları ile baba eğitim durumu değişkeni arasındaki farklılaşmanın Tukey testi sonuçları	51
Tablo 27 Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışları puanlarının akademik başarı değişkenine ilişkin betimsel istatistikler	52
Tablo 28 Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışı puanlarının akademik başarı değişkenine göre ANOVA testi sonuçları	53
Tablo 29 Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışı puanları ile akademik başarı değişkeni arasındaki farklılaşmanın Tukey testi sonuçlar	54
Tablo 30 Öğrencilerin Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların cinsiyet değişkenine ilişkin t-testi sonuçları	55
Tablo 31 Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının kardeş sayısı değişkenine ilişkin betimsel istatistikler	56

Tablo 32 Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının kardeş sayısı değişkenine göre ANOVA testi sonuçları	57
Tablo 33 Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının kardeş sayısı değişkenine göre Tukey testi sonuçları	58
Tablo 34 Öğrencileri algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının anne eğitim durumu değişkenine ilişkin betimsel istatistikler.....	59
Tablo 35 Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının anne eğitim durumu değişkenine göre ANOVA testi sonuçları	60
Tablo 36 Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının anne eğitim durumu değişkenine göre Tukey testi sonuçları	61
Tablo 37 Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının baba eğitim durumu değişkenine ilişkin betimsel istatistikler.....	62
Tablo 38 Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının baba eğitim durumu değişkenine göre ANOVA testi sonuçları	63
Tablo 39 Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının akademik başarı değişkenine ilişkin betimsel istatistikler	64
Tablo 40 Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının akademik başarı değişkenine göre ANOVA testi sonuçları	65
Tablo 41 Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının akademik başarı değişkenine göre Tukey testi sonuçları.....	66
Tablo 42 Algılanan Öz Düzenleme Ölçeği, Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği ve Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği puanları arasındaki ilişkiye ait Pearson Korelasyon Analizi.....	67

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Öz düzenleme evreleri.....	8
Şekil 2.Öz düzenleme ve öğretmen davranışı puanlarının dağılım grafiği.	68
Şekil 3. Öz düzenleme ve ebeveyn stilleri puanlarının dağılım grafiği.....	68
Şekil 4. Ebeveyn stilleri ve öğretmen davranışı puanlarının dağılım grafiği.	69
Şekil 5.Öz düzenleme, ebeveyn stilleri ve öğretmen davranışı puanlarının üç boyutlu dağılım grafiği.	70

ÖZET

ALGILANAN EBEVEYN STİLİ, ÖĞRETMEN DAVRANIŞLARI VE ÖZ DÜZENLEME BECERİLERİ

Bu araştırmada öğrencilerin öz düzenlemeleri becerileri ve algıladıkları ebeveyn stili ile öğretmen davranışları arasındaki ilişkiyi incelemek amaçlanmıştır. Betimsel tarama modeline göre hazırlanan bu araştırmanın örneklemini 2021-2022 eğitim öğretim yılında İzmir'in Buca ilçesindeki ilkokullarda öğrenim gören 390 dördüncü sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama araçları olarak, Kişisel Bilgi Formu, Algılanan Öz düzenleme Ölçeği, Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği, Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi IBM SPSS 25 istatistik programı ile yapılmış, bağımsız gruplar T-testi, tek yönlü ANOVA, Pearson Korelasyon Analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin öz düzenlemeleri, algıladığı öğretmen davranışları ve ebeveyn stilleri arasında pozitif yönde güçlü düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrencilerin öz düzenleme puanları ise orta düzeyde çıkmıştır. Araştırmanın diğer bulgularına bakıldığında; erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre ebeveynlerini daha olumlu gördüğü sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğrencilerin akademik başarısı arttıkça öz düzenleme, ebeveyn stilleri, öğretmen davranışları puanlarının da arttığı gözlemlenmiştir. Bununla birlikte öz düzenleme ve öğretmen davranışları anne ve babanın eğitim seviyesine göre farklılaşırken; ebeveyn stilleri sadece anne eğitim seviyesine göre farklılaşmaktadır. Kardeş sayısı değişkenine göre incelendiğinde ise öz düzenleme, ebeveyn stilleri, öğretmen davranışları puanlarında farklılaşma görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: öz düzenleme, ebeveyn stilleri, öğretmen davranışları.

ABSTRACT

PERCEIVED PARENTING STYLE, TEACHER'S BEHAVIORS AND SELF REGULATION SKILLS

The aim of the present study is to examine the relationship between the self-regulation skills and perceived parenting style, teacher's behaviours. The sample of this research was prepared according to the descriptive survey model, consists of 390 fourth-grade students studying in primary schools in Buca district of Izmir in the 2021-2022 academic year. Personal Information Form, Perceived Self-Regulation Scale, Child Raising Attitudes Scale, Perceived Teacher's Behaviours Scale were used as data collection tools in the study. Data analysis was conducted in IBM SPSS 25 statistical program. Independent groups T-test, one-way ANOVA, Pearson Correlation Analysis were utilized. As a result of the research, a positive and strong significant relationship was revealed between students' self-regulation skills and perceived teacher's behaviours, parenting styles. The students' self-regulation scores were at a medium level. Upon examination of other findings of the research; It was concluded that male students viewed their parents more positively than female students. Additionally, it was observed that as students' academic success increases, their self-regulation, parenting styles, and teacher's behaviours scores also increase. However, while self-regulation and teacher's behaviours differ according to the education level of the mother and father; parenting styles differ only in line with the mother's education level. When examined according to the number of siblings variable, differences were observed in self-regulation, parenting styles and teacher's behaviours scores.

Keywords: self regulation, parenting style, teacher's behaviors.

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Durmaksızın gelişen günümüzde bilgiyi doğrudan alan bireyler yerine düşünen, merak eden, araştıran, sorgulayan, öğrenmeyi öğrenen bireylerin yetişmesi önem kazanmıştır. Yapılandırmacı yaklaşımın benimsenmeye çalışılmasıyla birlikte bu önem daha da artmış ve etkisini eğitim yaklaşımlarında da göstermiştir. Bununla birlikte öğrencilerin etkin hale gelmesi, öğrenme sürecine etkin katılımı, bilgiyi organize edebilmesi istenmektedir.

Öğrencinin, öğrenme sürecinde yer alması, kendi öğrenmelerini planlaması için öz-düzenleme becerilerine sahip olması gerekmektedir (Yılmaz, 2020). Öz düzenleme; öğrenenlerin davranışlarını kontrol edebildikleri, kendi öğrenme amaçlarını belirleyebildikleri, etkin ve yapıcı bir süreçtir (Pintrich, 2000).

Öz düzenleme becerileri bebeklik döneminde uyku, beslenme gibi temel ihtiyaçlar iken sonrasında davranış, dikkat ve duygu düzenlemeye evrilmektedir. Öz düzenleme becerileri gelişmiş bireyler kendi biliş ve motivasyon süreçlerini düzenleyerek etkili öğrenme gerçekleştirirler (Özbay, 2008). Alan yazında da öz düzenlemenin bireyin; akademik başarı, motivasyon, yaratıcılık, özyeterlik, okula hazır bulunuşluk, sosyal beceriler, tutum, başarı algısı gibi birçok çıktısında önemli rol üstlendiği görülmektedir (Erdoğan, 2006; Tekin, 2020; Temel vd, 2023).

Öz düzenleme becerilerini etkileyen birçok faktör vardır. Bu faktörlere örnek olarak birey, ebeveyn, öğretmen ve sosyal çevre vb. gösterilebilir. Bireyin kişilik özelliklerinin yerleştiği ilk dönemde ailenin çocuk yetiştirme stilleri çok önemlidir. Bu stiller, ebeveynler arasındaki ilişki, sosyo-ekonomik durum, ebeveynlerin eğitim seviyeleri gibi birçok değişkene bağlı değişebilmektedir (Çağdaş ve Seçer; Akt: Yılmaz, 2020). Diğer önemli faktör ise öğretmendir. Öğretmenlerle çocuk arasında kurulacak olumlu sosyal etkileşim, samimiyet, çocuğun sosyal becerileri ve öz düzenleme becerileri gelişimi üzerinde önemli rol oynamaktadır (Ertürk vd. 2013). Bu bağlamda araştırmanın amacı; öğrencilerin öz düzenleme becerileri ve algıladıkları ebeveyn çocuk yetiştirme stilleri ile öğretmen davranışları arasındaki ilişkiyi demografik değişkenlere göre incelemektir.

Son yıllarda öz düzenleme ile ilgili yapılan çalışmaların 2010'lu yıllardan sonra artış gösterdiğini fakat bu çalışmaların çoğunlukla yüksek öğretimde öğrencilere ve öğretmen adaylarına uygulandığı gözlemlenmiştir. Erken yaşlarda öz düzenleme becerilerinin geliştiği düşünüldüğünde ilkokullarda yapılan çalışmaların az olması sınırlılıktır. Bu nedenle ilkokullarda yapılan öz düzenleme becerilerini etkileyen faktörlerin araştırılması, öz düzenlemeyi destekleyecek uygun eğitim ve öğrenme ortamı hazırlanması gerekmektedir (Tutkun vd., 2022).

1.2. Amaç ve Önem

Bireyler, toplumun temel taşlarıdır. Öz düzenleme becerileri yüksek, kendini gerçekleştirmiş her bir birey, toplumun gerçekleşmesine de katkı sağlamaktadır. Öz düzenleme, bireyin hayata gelmesiyle başlayan bir süreçtir ve bireyin kendi davranışlarını ve tepkilerini kontrol etme çabalarını kapsamaktadır (Schmeichel ve Baumeister, 2004). Bu süreçte başta aile olmak üzere bireyin sosyal etkileşim içinde olduğu kişiler öz düzenlemenin gelişimine katkıda bulunur (Sameroff, 2008; Fındık Tanrıbuyurdu, 2012). Özellikle erken çocukluk dönemindeki çocuğa yapılan bilinçli müdahale, çocukların öz düzenleme becerilerini geliştirmekte ve sosyal, davranışsal zorlukların önüne geçmektedir (Pears vd., 2014).

Bireyin öz düzenleme becerilerinin gelişmesinde ilk ve en önemli roller şüphesiz ki aileye düşmektedir. Hollingsworth ve Hoover (1999), ebeveynleri çocuğun evdeki öğretmenleri olduğunu, onları doğrudan ve dolaylı eğittiklerini öne sürmektedirler. Dennis (2006), ise bebeklik ve erken çocukluk döneminde çocukların duygusal öz düzenlemelerini etkileyen en kritik dış faktörlerden birinin ebeveyn olduğunu belirterek önemini vurgulamıştır.

Anne ve babaların uyguladıkları çocuk yetiştirme tutumu, çocuklarda olumlu ya da olumsuz davranışlarla sonuçlanabilir. Küçükahmet'e (2001) göre, ebeveynlerin yanlış tutumları ve sevgisizliği öğrencilerin korku, gerginlik yaşamasına ve ders çalışmaktan soğumalarına sebep olmaktadır. Bununla birlikte ebeveynin tutumu ve evdeki eğitsel ortam öğrencinin okulda öğrendiklerini pekiştirebilmekte, okul dışında ise öğrenme davranışlarını geliştirebilmektedir (Bruner, 1960).

Diaz (1989), çalışmasında akademik başarısı düşük öğrencilerin diğer öğrencilerden en büyük farkının ebeveyn desteği ve ilgisinin eksik olduğunu sonucuna ulaşmıştır. Alan yazında da görüldüğü gibi ebeveyn tutumlarının öğrencilerin başta akademik başarı, öz düzenleme, motivasyon, okula yönelik tutum, sosyal beceriler, özyeterlik, değer algısı gibi

birçok çıktıda önemli rolü vardır (Hill ve Taylor, 2004; Aydoğdu ve Dilekmen, 2016; Eke, 2019).

Öz düzenlemenin gelişmesinde diğer önemli rol ise öğretmene düşmektedir. Açıköz, Sucuoğlu ve Gökdağ (1999), öğrencileri yani gelecekte meslek sahibi olacak kişileri yetiştirdiği için öğretmenlerin gelişmesi üzerine araştırmalar yapılmasının önemini vurgulamışlardır. Öğretmenin çocuğa olan davranışları, cana yakınlığı, duygusal ve eğitimsel destek olması, çocuğun öz düzenlemesinin gelişmesine katkı sağlamakta ve çocuğun bilişsel, sosyal, duyuşsal, psiko-motor becerilerini her anlamda etkilemektedir (Rentzou ve Sakellariou, 2011). Araştırmalar incelendiğinde öğretmen demokratik ve hoşgörülü olduğunda öğrenci ile arasındaki ilişkisindeki memnuniyet daha fazla olmaktadır (Özgüven, 1974; Gürkan, 1987). Öğretmen ile öğrenci arasındaki ilişkinin kaliteli olması öğrencilerin; akademik başarısını, okuldaki davranışlarını, okula olan tutumunu, yaratıcılıklarını, derslere olan ilgisini de olumlu yönde etkilemektedir (Soydal, 2006; Korkmaz, 2007; Çağ Adıgüzel, 2016; Acar vd., 2022).

Ebeveynlerin kendilerini geliştirmeleri ve bilinçli bir şekilde çocuklarını yetiştirmesi gerekmektedir. Çünkü bilinçli ebeveynler; çocuklarına bilişsel, duyuşsal, sosyal vb. birçok yönden katkı sağlanmasında, çocukların kabul ve sevgi gördüğü, kendisini açıkça ifade edebildiği, demokratik ve özgür bir aile atmosferinin oluşmasında etkili olmaktadır. Yılmaz da (2020), aşırı koruyucu ebeveyn tutumlarının öğrencilerin öz düzenlemelerini olumsuz yönde etkilediğini belirtmiştir.

Ebeveynlerin tutumları çocukların sosyal hayatındaki davranışlarını da etkilemektedir. Sarı ve Çiftçi (2023), yaptığı çalışma sonucunda ebeveyn tutumlarının çocukların sınıf içi davranışlarına doğrudan yansıdığı sonucuna ulaşmışlardır. Çocuğun ailede gördüğü olumsuz davranışı, sert ve baskıcı tavrı kendisi de sergileyerek olumsuz sosyal ilişki ortamına sebep olduğu gözlenmektedir. Bununla birlikte, öğretmenlerin de kendilerini mesleki ve kişisel olarak geliştirmesi gerekmektedir. Kendini geliştiren öğretmen; öğrencilerine demokratik, sıcak bir sınıf ortamı oluşturmalarında, onlarla olumlu iletişim kurmalarında daha fazla katkı sağlamaktadır. Ayrıca Erdoğdu da (2007), anne babanın ve öğretmen davranışlarının çocuğun başarısını etkileyen en önemli faktör olduğunu belirtmektedir.

Bu bağlamda çalışmada, öz düzenlemenin üç temel sacayağı olduğu düşünülen; birey, aile ve öğretmen incelenmiştir. Araştırmalar incelendiğinde öz düzenleme, ebeveyn stili ve öğretmen davranışlarının ikili ilişkileri gözlemlenmiş ancak üç faktörün ilişkisinin incelendiği çalışmaya rastlanılmamıştır. Çalışmanın alan yazındaki bu eksikliği gidereceği düşünülmektedir. Bununla birlikte araştırmaların çoğunluğunun yüksek öğretim kapsamında olduğu görülmektedir. Tutkun vd., (2022), yaptıkları çalışmada da öz düzenleme üzerine yapılan çalışmaların yüksek öğretim düzeyinde olduğunu ve bunun sebebi olarak kolay ulaşılabilir örneklem olduğundan kaynaklanabileceğini belirtmişlerdir. Halbuki öz düzenleme becerileri çocuğun ilk yıllarında şekil almaktadır ve ilkökul çalışmalarının arttırılması gerekmektedir. Bu sebeple ilkökul öğrencilerine uygulanan bu çalışmanın öneminin arttığı düşünülmektedir.

1.3. Problem Cümlesi / Alt Problem Cümleleri

Bu araştırmanın genel amacı, öğrencilerin öz düzenleme becerileri ile algılanan ebeveyn stili ve öğretmen davranışları arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda araştırmada şu sorulara yanıt aranmaktadır:

- 1) Öğrencilerin öz düzenleme becerileri hangi düzeydedir?
- 2) Öğrencilerin öz düzenleme becerileri;
 - a) Cinsiyete,
 - b) Kardeş sayısına,
 - c) Öğrencilerin akademik başarılarına,
 - d) Anne eğitim seviyesine,
 - e) Baba eğitim seviyesine göre farklılık göstermekte midir?
- 3) Öğrencilerin algıladıkları ebeveyn çocuk yetiştirme stilleri, öğrencilerin;
 - a) Cinsiyetine,
 - b) Kardeş sayısına,
 - c) Öğrencilerin akademik başarılarına,
 - d) Anne eğitim seviyesine,

e) Baba eğitim seviyesine göre farklılık göstermekte midir?

4) Öğrencilerin algıladıkları öğretmen davranışları, öğrencilerin;

a) Cinsiyetine,

b) Kardeş sayısına,

b) Akademik başarılarına,

d) Anne eğitim seviyesine,

e) Baba eğitim seviyesine göre farklılık göstermekte midir?

5) Algılanan ebeveyn stili ve öğretmen davranışları ile öğrencilerin öz düzenlemeleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

1.4. Sınırlılıklar

- Bu araştırma, İzmir'in Buca ilçesindeki resmi ilkokullardaki 4. sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.
- Ebeveynlerinin izin verdiği öğrencilerden gönüllü olarak çalışmaya katılmak isteyenler ile sınırlıdır.
- Öz düzenleme, algılanan ebeveyn stilleri ve öğretmen davranışlarının belirlenmesi ölçme araçlarıyla sınırlıdır.
- Öğrencileri akademik başarılarına göre değerlendirmek için karne notu, aldıkları belgeler göz önünde bulundurulmuştur.

1.5. Varsayımlar

- Öğrenciler ölçek sorularına içtenlikle yanıt vermişlerdir.
- Uygulamanın yapıldığı ortam öğrenme ve öğretme süreçlerine uygun olarak yapılandırılmıştır.

1.6. Tanımlar

Öz Düzenleme: Bireylerin hislerinde, düşüncelerinde ve hareketlerinde kontrol oluşturan, buna yönelik düzenlemeler yapabilen bir iç sistem (Bandura, 1986).

Tutum: Bireyin davranışlarında yönlendirici etkiye sahip, duyguları ve davranışları kapsayan hazırlık durumudur (Allport 1954, Baron ve Byrne 1977).

Ebeveyn Stilleri/Anne Baba Tutumu: Ebeveynlerin, çocuk yetiştirmede kullandıkları tutumlar ve davranışlar (Yılmaz, 2000).

1.7. Kısaltmalar

AÖ: Algılanan Öz Düzenleme Ölçeği

AÖD: Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği

ÇYT: Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde kuramsal çerçeveye, ilgili yurt içi ile yurt dışındaki araştırmalara yer verilmiş ve üç temel başlık halinde açıklanmaya çalışılmıştır: 1) Öz Düzenleme 2) Ebeveyn Stilleri 3) Öğretmen Davranışları

2.1. Öz Düzenleme

1980’li yıllarda Montessori, Lev Vygotsky, Dewey, Thorndike ve Piaget gibi eğitim felsefecileri tarafından bireysel farklılıkların öğrenme sürecindeki etkilerini araştırırken temelleri ortaya çıkan öz düzenleme kavramı, ilk defa Albert Bandura (1986) tarafından temeli atılan Sosyal Bilişsel Kuram içerisinde ifade edilmiştir.

Sosyal Bilişsel Kuram davranışın nasıl meydana geldiğine ilişkin çalışmalara dayanan bir teoridir. Bu kurama göre öğrenme; birey, davranış ve çevrenin birbiri ile etkileşimi sonucu gerçekleşir.

İlk olarak Amerikan Eğitim ve Araştırma Derneği’nin toplantısında ortaya çıkan öz düzenleme kavramının tanımı; self-regulation yani “self” öz,benlik, “regulation” ise düzenleme ,davranışı kontrol etme olarak açıklanmıştır (Webber; 1984).

Öz düzenleme kavramının birçok tanımı vardır. Bandura (1986), öz düzenleme kavramını bireylerin hislerinde, düşüncelerinde ve hareketlerinde kontrol oluşturan, buna yönelik düzenlemeler yapabilen bir iç sistem olarak tanımlamaktadır.

Pintrich, öz düzenleme kavramını öğrencilerin davranışlarını düzenledikleri ve kendi hedeflerini belirledikleri bir süreç olarak; Thompson ise duyguların ve hedefe yönelik davranışların koordinasyonu olarak tanımlamıştır (Bilgici, 2022).

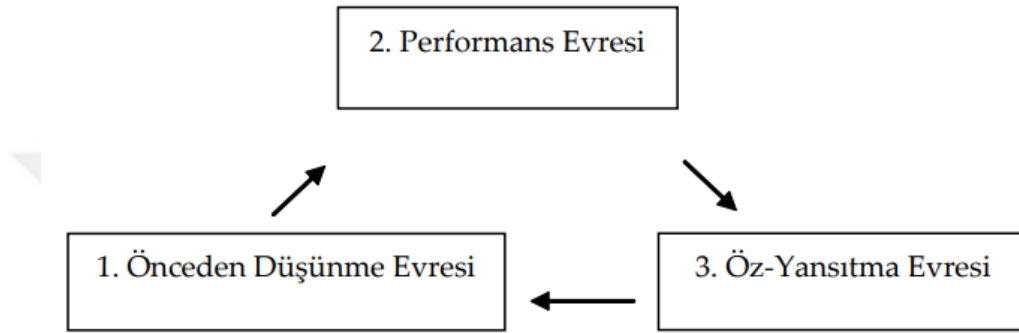
Sosyal Bilişsel Kuramını geliştiren Zimmerman öz düzenlemeyi süreç açısından değerlendirmiş ve tanımını “kendiliğinden oluşan düşünceler, hedeflere ulaşmak için döngüsel olarak planlanan hareketler” olarak açıklamıştır (Karabacak, 2014).

Baş (2013), öz düzenlemenin bireyin kendi amaçlarını ve öğrenme stratejilerini belirlediğini ve literatürde ise bunun “öz düzenlemeye dayalı öğrenme” olarak tanımlandığını belirtmiştir (Demir ve Budak, 2016).

Öz düzenlemeye dayalı öğrenme, öğrencilerin öz düzenleyici süreçlerden geçtikten sonra etkin bir şekilde davranışlarını kontrol edebildikleri öğrenme sürecidir (Çiltaş, 2011).

2.1.1.Zimmerman’ın Öz Düzenlemeye Dayalı Öğrenme Modeli

Sosyal Bilişsel Kuramdan etkilenen Zimmerman öz düzenlemeye dayalı öğrenmeyi, üç döngüsel evreye ayırmıştır.

Şekil 1. Öz düzenleme evreleri (Zimmerman,2000).

Şekilde görüldüğü gibi evreler şu şekilde açıklanmıştır:

1-Önceden Düşünme Evresi, öğrenmek için gösterilen çabadan önce gelen ve bunlar için basamak niteliğindeki süreç ve inançları içermektedir.

2-Performans Evresi, davranışları uygulamadaki süreçleri kapsar.

3-Öz Yansıtma Evresi ise her öğrenme çabasından sonra olan süreci kapsar.

Öz düzenlemeli öğrenen öğrenciler, bir öğrenme etkinliği için hedef belirler ve çalışma yöntemlerini seçer, ilerlemelerini izleyip gerektiğinde çalışma yöntemlerini değiştirebilirler (Ormrod, 2013).

2.1.1.1. Öz Düzenlemenin Alt Boyutları

Bazı araştırmacılara göre öz düzenlemenin alt boyutları bilişsel, davranışsal ve duyuşsal alan olarak ele alınmıştır (Calkins ve Fox, 2002; Smith-Donald vd., 2006; Tilbe, 2015). Alan yazında; bilişsel alan, dikkat düzenleme; davranışsal alan, davranış düzenleme; duyuşsal alan ise duygu düzenleme başlıklarında yer almaktadır.

2.1.1.1.1. Dikkat Düzenleme

Dikkat düzenleme bilişsel gelişim alanının bir parçasıdır (Bronson, 2000). Bilginin depolanması, amaca uygun eylem yapma, dikkati odaklayıp ve koordine edebilme, alakasız uyaranları görmezden gelme gibi becerileri içermektedir (Harris vd, 2007; Peker,2013). Ayrıca bireyin bilgiyi koruyarak sonraki davranışı planlamak için dikkatini odaklamasına da fayda sağlar (Zelazo vd, 2003; Akt: Smith-Donald vd, 2007).

2.1.1.1.2. Davranış Düzenleme

Davranış düzenleme, bireyin davranışlarını önceden planlayabilmesi, tepkilerini kontrol edebilmesi, sırasını bekleme ve sabır gösterme gibi becerileri kapsamaktadır (Smit-Donald vd, 2007). Amaca odaklanabilme, görevleri hatırlayıp yerine getirebilme gibi davranış düzenleme becerilerine sahip bireylerin okul ortamında daha başarılı olduğu gözlemlenmiştir (Blair ve Ursache, 2011).

2.1.1.1.3.Duygu Düzenleme

Duygu düzenleme, bireyin duygularının farkında olması, onları kabul edip duygusal davranışlarını kontrol edebilmesi gibi becerileri kapsar (Gratz ve Roemer,2004). Bu süreçte birey hem kendi hem de çevredeki davranışları düzenlemektedir. Bu sebeple bireyin öz düzenleme gelişimi ile sosyal becerileri arasında aynı yönde pozitif bir ilişki olduğu görülmektedir (Arı ve Yaban, 2016).

Öz düzenlemenin tüm alt boyutları birbiriyle etkileşim halindedir. Bireyin dikkat düzenleme becerilerinin gelişmiş olması ihtiyaç anında duygu düzenleme becerilerini etkin kullanabilmesi anlamına gelmektedir (Eisenberg, Smith ve Spinrad, 2011). Bunun yanında bireyin duygu, dikkat ve davranış düzenleme becerilerinin gelişimi, bireyin akademik başarısı, akranları tarafından kabul görmesi, sosyal becerileri ve hayata uyum sağlayabilmesi açısından çok önemlidir (Bronson, 2000). Genel olarak tüm bu faaliyet ve becerilerin tümü için öz düzenleme becerileri kavramı kullanılmaktadır. Bu kısımda ise öz düzenleme becerilerini kullanan bireylerin genel özelliklerine yer verilmiştir.

2.1.2. Öz Düzenlenme Becerilerini Kullanan Bireylerin Genel Özellikleri

Öz düzenleme becerileri yüksek bireyler; kendi davranışlarını, motivasyonlarını, bilişlerini kontrol edebilirler. Bu çocuklar hedeflerine yönelik plan yapıp uygulayabilirler. Uygulama sonrasında kendilerini değerlendirebilirler. Diğer çocuklara göre daha az kaygı ve stres yaşarlar (Pintrich, 2000).

- Hedefe ulaşmak için zamanı iyi yönetirler ve uygun stratejiler seçip kullanabilirler.
- Başarısızlıklarının sebeplerini analiz ederek düzeltmenin yolunu ararlar.
- Motivasyonlarını genellikle yüksek tutar ve öğrenme ortamlarını kendileri yönetirler. Bu sebeple etkin öğrenenler olarak da nitelendirilmektedir (Sarı ve Akınoğlu, 2013).
- Genellikle akademik başarıları daha yüksektir. İnsanlarla olan ilişkileri iyidir ve farklı bir durumla karşılaştıklarında adaptasyon sıkıntısı yaşamazlar (Buckner, Mezzacappa ve Beardslee, 2009).
- Özdenetimleri yüksektir ve sorumluluklarını gerçekleştirmek için üstün çaba harcarlar (Ramdass ve Zimmerman, 2011).
- Bilgiyi hafızada tutma, kullanma ve değerlendirme açısından diğer bireylere göre daha iyilerdir (Tseng, Dörnyei ve Schmitt, 2006).

Öz düzenleme becerileri düşük olan bireyler ise karşılaştıkları sorunlarla baş etmekte zorlanırlar ve problem çözmede yetersiz kalırlar. Öz güvenleri düşük ve genellikle umutsuzluk hissi içerisindedirler. Bu bireylerde öğrenme faaliyetinde bulunmamak için kaçınma davranışı görülür. Başarısız olduklarında tekrar denemekten kaçınırlar ve ruhsal problemler yaşayabilmektedirler (Beauregard, Paquette ve Levesque, 2006).

Alan yazın özetlendiğinde; öz düzenleme, bireyin kendi davranışlarını, düşüncelerini ve duygularını etkili bir şekilde yönetme yeteneğini ifade eder. Bu beceri, hedeflere ulaşma, sorumluluk alma, zaman yönetimi, duygusal kontrol gibi çeşitli alanlarda ortaya çıkabilir. Ayrıca bireyin kendi davranışlarını yönlendirebilme, motivasyonunu sürdürebilme ve zorluklarla başa çıkabilme kapasitesini içerir. Her bireyde öz düzenleme becerisi farklılık gösterebilir ve bu farklılığa sebep olan çeşitli faktörler vardır. Ebeveyn, çevre, öğretmen, deneyimler ve kişisel özellikler öz düzenleme becerilerini etkileyen faktörler arasındadır. Bu faktörlerden en önemlisi ise ebeveynlerdir. Her ebeveynin çocuklarına uyguladıkları yetiştirme stilleri, davranışları farklıdır. Bu kısımda ebeveynlerin farklı çocuk yetiştirme stillerine yer verilmiştir.

2.2. Ebeveyn Stilleri

Bireyin doğum öncesinde ve sonrasında etkileşim kurduğu ilk çevresi anne ve babadır. Çocuklar ilk yıllarından itibaren ebeveynlerinin davranışlarını gözlemlerler. Onların özgüvenli, kendi hedefini belirleyebilen, uyumlu kişilik olabilmelerinde ebeveynlerin etkisi çok büyüktür. Ebeveynin çocukla olan etkileşimi, çocuğa uyguladıkları tutumlar çocuğun bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimini etkilemektedir (Öztabak ve Özyürek, 2018).

Alan yazında ailenin çocuk yetiştirmede kullandığı yaklaşımlar ebeveyn stilleri, çocuk yetiştirme stilleri veya anne-baba tutumu kavramları gibi farklı şekilde ifade edilebilmektedir.

Her ebeveynin çocuğunu yetiştirirken kendine has tutum ve özellikleri vardır. Araştırmacılar bu ebeveyn özelliklerini incelemek için araştırma yapmıştır. Bu araştırmaların önde gelen ismi Baumrind ebeveyn çocuk yetiştirme stillerini; demokratik (ılımlı otoriter) tutum, otoriter (baskıcı) tutum ve izin verici (aşırı hoşgörülü) tutum şeklinde sınıflandırmış fakat sonraki yıllarda sınıflandırmaya aşırı koruyucu tutum boyutu da eklenmiştir (Yavuzer, Akt: Yılmaz, 2020).

2.2.1. Demokratik (İlmlı Otoriter) Tutum

Ebeveyn stilleri içinde ideal olarak görülen doğru bulunan tutumdur. Aileler denetleyici konumdadır ve disiplini sağlarken esnemeler yapabilirler. Ayrıca çocuklarını koşulsuz sever ve onlara rol model olmaya çalışırlar. Çocuklar kendilerini kontrol etmeyi, sorumluluk almayı, karar vermeyi öğrenirler. Çocuğun görüşleri, düşünceleri önemlidir bu yüzden sosyal ve psikolojik açıdan en fazla gelişim demokratik aile tutumunda görülmektedir. (Küçükturan, 2005).

2.2.2. Otoriter (Baskıcı) Tutum

Çocuklarına karşı otoriter/baskıcı tutum sergileyen aileler katı bir disiplin uygulamakta ve çocuklarının kişiliklerine saygı duymamaktadırlar. İtaat etmeye ve kontrollü olmaya önem verirler ve kurallara uyulmadığında ceza yöntem uygularlar. Çocuklarla aralarında mesafe vardır. Bu tutumla yetişen çocuklar özgüvenli bir birey olmakta zorlanır ve birçok problem yaşarlar. Genellikle okul başarıları düşük, mutsuz, çekingen, çok sık ağlayan ve güven duyguları düşük bir birey olmaktadır (Yılmaz, 2020). Ayrıca bu çocukların yaratıcılıktan uzak olarak yetiştikleri ifade edilmektedir (Senemoğlu, 2002).

2.2.3. İzin verici (Aşırı Hoşgörölü) Tutum

İzin verici tutum sergileyen aileler; çocuklarının her istediklerini gerçekleştiren, gereğinden fazla özgürlük tanıyan, onları şımartan ve onları kontrol edemeyen aileler olarak tanımlanmaktadır. Bu tutumla yetişen çocuklar rekabet ve sorumluluktan kaçınır ve sürekli kendi isteklerine göre davranırlar. Okul hayatında ve çalışma hayatında kurallara uymakta ve başarıya ulaşmakta zorlanırlar (Ekin, 2021).

2.2.4. Aşırı Koruyucu Tutum

Aşırı koruyucu tutum sergileyen aileler, çocuklarını gereğinden fazla kontrol eder, zorlanmasın diye her işi kendileri yaparlar. Bu da çocuğun ailesine karşı bağımlı kimlik oluşturmaya sebep olmakta kişiliğinin ve yeteneklerinin gelişmesini engellemektedir. Sürekli müdahale altında tutulmuş bu bireyler genellikle özerk davranış gösteremeyip sorumluluklarla başa çıkamazlar (Kulaksızoğlu, 2004).

Alan yazında da görüldüğü gibi her ebeveynin farklı çocuk yetiştirme tutumları vardır. Olumlu bir tutum, çocuğun sağlıklı bir şekilde büyümesine ve gelişmesine katkıda bulunabilirken, olumsuz bir tutum çocuğun duygusal ve sosyal sorunlar yaşamasına neden olabilir. Ebeveynler, çocuklarıyla sağlıklı bir bağ kurmak, duygusal ihtiyaçlarına duyarlı olmak ve onları desteklemek için çaba göstermelidirler. Çünkü bu tutumlar çocuğun karakterinin şekillenmesini, hayata bakış açısını ve çevresiyle olan etkileşimini de etkilemektedir. Bununla birlikte ebeveyn stillerinin öğrencilerin başta akademik başarı, öz düzenleme, motivasyon, okula yönelik tutum, sosyal beceriler, özyeterlik, değer algısı gibi birçok çıktıda önemli rolü vardır (Eke, 2019; Aydoğdu ve Dilekmen, 2016; Hill ve Taylor, 2004). Jencks ve arkadaşları da çalışmasında öğrencilerin akademik hayatında başarılı olmasının yarıdan fazlasının ebeveynin tutumu ile alakalı olduğunu öne sürmüştür (Malkoç, 1991). Bu sebeple ebeveynlerin kendini geliştirmesi, bilinçli bir şekilde çocuk yetiştirmesi, çocuğun karakterinin ve gelecek nesillerin inşa edilmesi için çok önemlidir. Öz düzenlemeyi etkileyen diğer önemli faktör ise öğretmendir. Bu kısımda öğretmen davranışlarına yer verilmiştir.

2.3. Öğretmen Davranışları

Çocuğun aileden sonra en çok etkileşimde bulunduğu kişi öğretmendir. Öğretmenin hoşgörölü, cana yakın tavır ve davranışları öğrencinin istenen davranışları kazanması için çok önemlidir. Öğrenci-öğretmen arasında kurulan olumlu bağ çocukların duyuşsal, bilişsel ve sosyal gelişimine katkı sağlamaktadır.

Wubbels ve arkadaşları öğretmen davranışlarını demokratik ve otoriter olarak ikiye sınıflandırmışlardır. Demokratik öğretmen, öğrencinin sınıf atmosferini sevmesi için olumlu hoş bir hava oluşturmaya çalışmaktadır. Bunun da öğrenciyi güdüleyeceği ve başarısını arttıracığını düşünmektedirler. Otoriter öğretmen ise öğrencinin kontrol altında olması gerektiğini, fazla özgürlüğün zararlı olduğunu düşünmektedir (Güçlü, 2000).

İyi bir öğretmende bulunması gereken bazı kişisel ve mesleki özellikler şu şekilde açıklanabilir: Öğretmen; öğrencilerini ve mesleğini seven, saygılı, anlayışlı, adaletli, ahlaklı, planlı, demokratik, kendine güvenen, tutarlı ve olgun bir kişiliğe sahip olmalıdır. Bununla birlikte öğretmenin mesleki anlamda nitelikleri ise; öğretim sürecini planlayan ve uygulama yapabilen, alan, meslek ve genel kültür bilgisi olan, sınıf yönetimi, öğretim materyalleri alanlarında bilgi ve beceriye sahip olmak şeklinde özetlenebilir (Erdoğan, 2011; Yavuzer, 2011; Çakır, 2015).

Öğretmenin uyguladığı davranış ve tutumlar; öğrenci ile arasındaki ilişkiyi, özyeterlilik algısını, öğrenme düzeyini ve eğitim programının amacına ulaşmasını etkileyen sınıf ortamını da etkiler (Good ve Brophy, 1997; Varış, 1998). Ayrıca öğretmen, öğrencinin bilişsel yeterliliklerin kazanmasını sağlarken duyuşsal bazı özelliklerin kazanılmasını da sağlar (Gökdağ, 1996). Küçükahmet'in (2000), çalışmasında öğrenciler demokratik öğretmende nitelikleri olarak çağdaşlık, anlayış, açık görüşlü olma, mesleğini sevmek, yardımseverlik, sabır, sorumluluk duygusu ve dürüstlük olarak tanımlamışlardır.

Öğretmenler; olumlu iletişim ve davranışları ile uyguladıkları eğitim yöntem ve teknikleri ile öğrencilerin öz düzenleme becerilerini güçlendirebilir. Bu nedenle, öğretmenlerin öz düzenleme konusunda bilinçli olmaları ve bu beceriyi öğrencilere kazandırmak için çeşitli yöntem ve stratejileri kullanmaları önemlidir. Bununla birlikte öğretmen ile öğrenci arasındaki ilişkinin kaliteli olması öğrencilerin; akademik başarısını, okuldaki davranışlarını, okula olan tutumunu, yaratıcılıklarını, derslere olan ilgisini de olumlu yönde etkilemektedir (Soydal, 2006; Korkmaz, 2007; Çağ Adıgüzel, 2016; Acar vd., 2022).

Kuramsal çerçeve ve çalışmalar incelendiğinde birey için aile ve öğretmenin önemi görülmektedir. Bireyler doğumundan itibaren her şeyi ailesinden öğrenmekte ve daha sonra ikinci evleri olan okula gitmektedirler. Bu sebeple en çok vakit geçirdikleri kişiler ebeveynleri ve öğretmenleridir. İki faktör de bireyin karakterlerinin oluşmasında, öz düzenleme becerilerinin gelişmesinde, davranışlarının şekillenmesinde ve sosyal, bilişsel, psikolojik gelişimlerinde büyük rol oynar. Bu üç faktörle ilgili yapılmış çalışmalara aşağıda yer verilmiştir.

2.4. İlgili Çalışmalar

Bu kısımda öz düzenleme, ebeveyn stilleri ve öğretmen davranışları ile ilgili yerli ve yabancı literatürde yayınlanan çalışmalara yer verilmiştir.

2.4.1. Öz Düzenleme Üzerine Yapılan Çalışmalar

2.4.1.1. Öz Düzenleme ile İlgili Yurt İçindeki Çalışmalar

Saraç, Abanoz, Ogelman, (2021), anaokulu çocuklarının öz düzenleme becerilerini, çeşitli değişkenler açısından gözlemlemişlerdir. Öz düzenleme puanlarının kız çocuklarda daha fazla olduğu gözlemlenmiştir. Ebeveynlerin eğitim durumlarının yükselmesinin de çocukların öz düzenlemelerini olumlu yönde etkilediği ortaya çıkmıştır.

Uykan (2019), okul öncesi eğitime devam eden çocukların öz-düzenleme becerilerini ve ebeveyn tutumlarını incelemiştir. Araştırma sonucunda öz düzenleme ve ebeveyn tutumlarında; sosyo-ekonomik düzeylerine, anne babanın eğitim durumuna ve okul öncesi eğitime verilen süreye göre farklılaşmalar görülmüştür. Ebeveynleri demokratik tutum sergileyen öğrencilerin öz düzenleme becerilerinin yüksek, otoriter tutum sergileyenlerin ise öz düzenleme becerilerinin düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Şepitçi (2018), çalışmasında okul öncesi öğrencilerinin öz düzenlemeleri ile okula olan uyumları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışma sonucunda öz düzenleme ile okula uyum arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğuna ulaşılmıştır.

Sezgin ve Demiriz (2016), okul öncesi öğrencilerinin öz düzenleme becerilerini farklı değişkenler açısından incelemiştir. Çalışma sonucunda öz düzenleme becerilerinin yaş, cinsiyet, ailenin gelir düzeyi ve anne ve baba eğitim düzeyine göre farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Kız çocuklarının davranış düzenlemeleri erkek çocuklarının düzenlemelerinden daha fazla çıkmıştır. Öz düzenleme becerileri ve anne eğitim seviyeleri yüksek olan öğrencilerin sonrasında akademik başarılarının da yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ertürk ve Gönen (2015), çalışmasında okul öncesi öğrencilerinin öz düzenleme becerilerini incelemişlerdir. Çalışma sonucunda öz düzenleme becerileri cinsiyete göre farklılaşmamakta ancak babanın öğrenim durumuna göre farklılaşmaktadır. Ayrıca olumlu duygu alt boyutunda 48-60 aylık çocuklar, 60-72 aylık çocuklardan daha yüksek puan almışlardır.

Öztabak (2017), çalışmasında okul öncesi dönemdeki çocukların öz düzenleme becerileri ile anne-baba tutumları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışmanın sonucunda; kadınların öz düzenleme becerileri ve dikkat ve dürtü alt boyut puanları daha fazla olduğu gözlemlenmiştir.

Yıldız, Kara, Tanrıbuyurdu ve Gönen (2014), çalışmalarında öğretmen- öğrenci etkileşimi ve öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Çalışmanın sonucunda öğretmen ile öğrencinin olumlu etkileşiminin öz düzenleme becerilerini pozitif yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Özkal ve Sucuoğlu (2013), öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersinde kullandığı öz düzenlemeli öğrenme stratejilerini ve yüklemeleri arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Çalışma sonunda kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre; 6. Sınıf öğrencilerinin ise üst kademedeki öğrencilere göre öz düzenlemeli öğrenme stratejilerini daha fazla kullandığı görülmüştür.

Aktan (2012), çalışmasında öğrencilerin öz düzenlemeleri, akademik başarıları ve öğretmenlerinin öğretim stiline arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışmanın sonucunda, öğrencilerin öz düzenlemelerinin güdülenmelerinin ve öğrenen merkezli eğitim stiline öğrencilerin akademik başarısını etkilediği görülmüştür. Öğretmenlerin öz düzenlemelerin geliştirilmesinde önemli bir rol oynadığı sonucuna ulaşılmıştır.

2.4.1.1. Öz Düzenleme ile İlgili Yurt Dışındaki Çalışmalar

Stran vd. (2020), çalışmasında öz düzenlemeli eğitimi sistemini sınıf içerisinde iki ay boyunca 4.sınıf öğrencilerine uygulamışlardır. Çalışma sonucunda öğrencilerin öz düzenleme puanlarında büyük bir artış meydana geldiği ortaya çıkmıştır. Problem davranışların azalmasında ve öz düzenlemenin artırılmasında öz düzenlemeli eğitimi sisteminin uygulanmasının etkili olduğu tespit edilmiştir.

Kroll (2017), çalışmasında eğitim programında oyun kullanımıyla çocukların öz düzenlemelerindeki gelişimi incelemiştir. Çalışma sonunda eğitim programının ve çevrenin öz düzenlemenin gelişmesinde etkili rol aldığı belirlenmiştir.

Hrbackova ve Vavrova (2015), çalışmalarında çocukların öz düzenlemeleri ve onlarla ilgilenen çalışanların çocukların öz düzenlemeleri üzerine bakış açıları incelemiştir. Çalışanların ve çocukların öz düzenleme davranışlarına olan bakış açıları oldukça farklılaştığını sonuçlar göstermiştir. Bunun yanında kurumlarında kalan çocuklarda karşılaşılan en düşük öz düzenleme algısının duyguları düzenleme olduğu belirtilmiştir.

Sektnana, McClelanda, Acocka ve Morrison (2010), çalışmalarında okul öncesi dönem çocuklarının davranış düzenlemeleri ile ailede bulunan risk faktörlerinin ve ilkökul 1. sınıf öğrencilerinin akademik başarıları arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Çalışma sonucunda; aile sosyo-ekonomik durumu ve anne eğitim durumunun düşük olmasının, ilkökul 1. sınıf öğrencilerinin matematik başarıları ile kelime ve okuma başarılarını negatif yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Kaufman, Grimm, Cruby, Nathanson ve Brock (2009), çalışmalarında çocukların öz düzenlemeleri, sınıf kalitesi ve okula uyum sürecindeki davranışların desteklenmesini incelemişlerdir. Çalışma sonucunda, sınıf kalitesinin öz düzenleme ve okula uyum üzerinde etkili olmadığı görülmüştür.

Matthews, Cameron Ponitz ve Morrison (2009), çalışmalarında davranışsal öz düzenleme becerilerini cinsiyet değişkenine göre inceleyip, akademik başarıya olan etkisini incelemişlerdir. Çalışma sonucunda öz düzenlemenin akademik başarıyı yordadığı ortaya çıkmış ve kız çocuklarının davranışsal öz düzenlemelerinin daha iyi olduğu saptanmıştır.

Johromi ve Stifter (2008), çalışmalarında çocukların öz düzenleme becerilerini incelemişlerdir. Çalışma sonucunda; öz düzenlemenin duygusal, davranışsal ve bilişsel boyutları arasında ilişki olduğu gözlemlenmiş ve öz düzenlemenin bu boyutlardan oluşabileceği teorisinin de desteklendiği belirtilmiştir.

2.4.2. Ebeveyn Stilleri Üzerine Yapılan Çalışmalar

2.4.2.1. Ebeveyn Stilleri ile İlgili Yurt İçindeki Çalışmalar

Yılmaz (2020), 5-6 yaş okul öncesi eğitim alan öğrencilerin öz düzenleme becerileri ve ebeveyn tutumlarının arasındaki ilişki araştırmıştır. Çalışma sonucunda ebeveynlerin korucu yaklaşımları ile çocukların kontrol becerileri arasında negatif bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Ebeveynlerin koruyucu ve otoriter tutumlarının çocukların düzenleme becerilerine önemli bir ilişki varken çocukların kontrol becerilerinde anlamlı bir bağ bulunmamıştır.

Özen-Altınkaynak ve Akman (2019), çocukların okula uyumları ile ebeveynlerinin tutumları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışma sonucunda demokratik ve izin verici tutum puanları yükseldikçe okula uyum seviyelerinin yükseldiği gözlemlenmiştir.

Eke (2019), çalışmasında çocukların öz düzenlemeleri ile ebeveyn tutumları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışma sonunda izin verici ebeveyn tutumu ile öz düzenleme arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. Çocukların öz düzenlemelerinde cinsiyete, doğum sırasına ve yaşa göre farklılaşma görülürken kardeş sayısına, anne yaşı ve çalışma durumuna göre farklılaşma görülmemiştir.

Doğruyol, Aka ve Tilbe (2018), ebeveyn tutumlarının ile çocukların davranışsal düzenleme üzerindeki etkisini incelemiştir. Çalışma sonunda annenin sıkı disiplin uygulaması, çocukların davranışsal düzenlemelerini negatif yönde etkilemektedir.

Aydoğdu ve Dilekmen (2016), anne baba tutumlarının çeşitli değişkenlere göre değişiklik olup olmadığını belirlemek için çalışma yapmıştır. Çalışma grubunu toplam 462 ebeveyn oluşturmuştur. Araştırma sonuçlarında bazı değişkenler açısından ebeveyn tutumları arasında anlamlı farklılaşma bulunmuştur.

Dağgül (2016), çalışmasında okul öncesi dönem çocuklarının ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları ile öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışma sonucunda, çocukların öz düzenleme becerilerinin cinsiyete göre değişiklik gösterdiği gözlemlenmiştir. Ebeveynin eğitim durumu ve anne-baba uyum algıları ile ebeveyn tutumlarının ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ebeveyn tutumları ile çocukların öz düzenlemeleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Özyürek ve Özkan (2015), araştırmalarında ortaöğretim öğrencilerinin okullarına öfkeleri ile ebeveyn tutumları arasındaki korelasyonu incelemiştir. Çalışma sonucunda, okullarına yönelik olumsuz tutumun kadın öğrencilerde daha fazla olduğu ve sınıf seviyesi yükseldikçe öğrencilerin olumsuz inançlarının fazlaştığı gözlemlenmiştir.

Kurbet (2010), annenin empati eğilimi ve davranışları ile çocukların duygusal düzenlemeleri arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışma sonunda kız çocuklarının duygu düzenlemelerinin erkek çocuklardan daha yüksek çıktığı gözlenmiştir. Anne tutumları ile çocukların duygusal düzenlemeleri arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur.

Tanrikulu, Karabulut, Demir ve Şendil (2008), anne ve babalar üzerinde Ebeveyn Tutum Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirlik çalışmasını yapmışlardır. Çalışma sonucunda annelerin babalardan daha demokratik çıktığı belirtilmiştir. Çocuğun cinsiyetine göre ebeveyn tutumlarında bir değişiklik gözlenmemiştir. Anne ve babaların eğitim seviyeleri arttıkça demokratik ve aşırı koruyucu tutumlarının arttığı belirtilmiştir.

2.4.2.2. Ebeveyn Stilleri ile İlgili Yurt Dışındaki Çalışmalar

Querido, Warner ve Eyberg (2002), çalışmalarında 3-6 yaşlarındaki çocukların davranışıyla ebeveyn tutumları arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Çalışma sonucunda demokratik tutuma sahip ebeveynlerin çocuklarında davranış problemlerinin daha az görüldüğü sonucuna ulaşılmıştır.

Acar Bulut (2019), çalışmasında öğrencilerin ebeveyn tutumları, özyeterlik algıları ve olumsuz değerlendirilme korku düzeyi arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışma sonunda ebeveyn tutumları ile öz yeterlik arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. Ebeveynin olumlu tutumu çocukların öz yeterlik algısını artırmakta ve olumsuz değerlendirme algısını azaltmaktadır.

Trevisani (2019), çalışmasında çocuk-ebeveyn çatışması, ebeveynin bilinçli farkındalığı ve çocukların öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışma sonucunda yüksek bilinçli farkındalığa sahip ebeveynler çocuklarının öz düzenlemedeki zorlu tarafları üzerine daha donanımlıyken düşük bilinçli farkındalığa sahip ebeveynlerde ise tam tersi bir durum gözlenmiştir.

Herbers'in (2011), çalışmasında etkili ebeveynliğin çocukların okul başarısında etkisi ve ortak düzenleme deneyimleri ve ebeveynlerin çocukların öz düzenleme becerilerine ilişkisine odaklanılmıştır. Çalışma sonucunda ortak düzenleme becerileri çocukların IQ ve yürütücü işlev yetenekleri ile bir bağlantı bulunmuştur. Ve ebeveyn duyarlılığın çocuğun okul başarısında olumlu bir etmen olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Aunola ve Nurmi (2005), ebeveyn stillerinin çocukların problem davranışıyla olan ilişkisini incelemiştir. Çalışma sonunda annelerin kontrol davranışlarının çocuklardaki problem davranışların artmasında sebep olduğu görülmüştür.

Chang, Dodge, Schwartz ve McBride-Chang (2003), okul öncesi dönem çocukları ve ebeveynleri ile çalışma yapmıştır. Çalışma sonunda; annenin baskıcı tutuma sahip olmasının

çocuğun duygu düzenleme davranışlarını etkilediği; babanın baskıcı tutuma sahip olmasının ise çocuğun saldırgan davranışlarını arttırdığı gözlemlenmiştir.

2.4.3. Öğretmen Davranışları Üzerine Yapılan Çalışmalar

2.4.3.1. Öğretmen Davranışları ile İlgili Yurt İçindeki Çalışmalar

Acar vd. (2022), okul öncesi öğrencileri ile yaptıkları çalışmada öğretmen-öğrenci ilişkisinin öğrencilerin öz yeterlik ve öğrenme davranışlarına olan etkisini incelenmiştir. Çalışma sonucunda, öğretmenin pozitif yaklaşımlarının öğrencide daha çok öğrenme davranışının görülmesini sağladığına ulaşılmıştır. Diğer yandan öğretmenle yaşanan anlaşmazlıkların ise öğrencinin öğrenme davranışlarında olumsuz yönde etkilediği tespit edilmiştir.

Erdoğan (2013), çalışmasında öğretmen davranışları ve ebeveyn stilleri ile öğrencilerin başarıları arasındaki korelasyonu incelemiştir. Çalışma sonucunda, anne tutumlarının, öğretmen ve baba tutumlarından etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ebeveyn ve öğretmenlerin çocuklara karşı olumlu davranış göstermelerinin akademik başarıyı arttırdığı gözlemlenmiştir.

Sezgin (2013), çalışmasında 645 lise öğrencisinin matematiğe yönelik tutum, akademik özyeterlik algıları ve algıladıkları öğretmen davranışları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışma sonunda, matematik başarı ve matematik tutumunun öğrencilerin algıladıkları matematik öğretmeni davranışlarına göre farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yenilmez ve Yolcu (2007), öğretmenlerin dersteki davranışlarının öğrencilerin yaratıcılıklarına etkisini incelemiş ve demografik bilgilere göre değişimine bakmışlardır. Çalışma sonunda öğretmenlerin dersteki davranışlarının öğrencilerin yaratıcılığına olumlu yönde etkilediğine ulaşılmıştır. Bununla birlikte bir eğitim fakültesinden mezun olan ve 1-10 yıl arasında tecrübeli olan öğretmenlerin, öğrencilerin yaratıcılığına daha fazla katkı sağladığı görülmüştür.

Korkmaz (2007), araştırmasında 6-8. sınıf öğrencilerinin düşüncelerine göre öğretmenlerin davranışlarını incelemiştir. Araştırma sonucunda; öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerinin öğrencilerinden daha olumlu yönde olduğu gözlemlenmiştir.

Büyüköztürk ve diğerleri (2004), 301 öğretmen üzerinde ölçek geliştirme çalışması yürütmüşlerdir. Araştırma sonucunda, cinsiyet ile öğretmen davranışları arasında anlamlı bir

fark olduğu görülmüştür. Ayrıca kadın öğretmenlerin öğrenci merkezli davranışı erkek öğretmenlerden daha çok sergilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Akbaba (2001), çalışmasında öğretmen davranışlarını öğrenci görüşlerine göre incelemiştir. Buna göre kadın öğrenciler, öğretmenleri ile ilgili daha olumlu görüş belirtmişlerdir. Sınıf mevcudu daha az olan sınıftaki öğrencilerin öğretmenlerini daha olumlu gördüğü sonucuna ulaşılmıştır.

2.4.3.2. Öğretmen Davranışları ile İlgili Yurt Dışındaki Çalışmalar

Afzal vd., (2023), çalışmalarında öğretmen-öğrenci ilişkisinin öğrencilerin akademik başarısına olan etkisine bakmıştır. Çalışma sonucunda, öğretmenler ve öğrenciler arasındaki ilişkinin güçlülüğü öğrencilerin akademik başarısını büyük ölçüde etkilediğini göstermiştir. Öğretmenleri ile olan ilişkilerine karşı olumlu bir yaklaşıma sahip öğrencilerin akademik başarılarını da yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Appiah, Arthur, Boateng, ve Akweitley (2023), çalışmalarında Gana'daki tüm lise son sınıf öğrencilerinin matematik algısı, öz yeterlilikleri ve işbirlikli öğrenme stratejilerinin öğretmen-öğrenci ilişkilerine ve matematik başarısına olan etkisi incelenmiştir. Elde edilen sonuçlarda öğretmen-öğrenci ilişkisi öğrencilerin matematik başarısının negatif bir yordayıcısı olduğu bulunmuştur. Ayrıca araştırmada gözlemlenen diğer faktörlerin (matematik algısı, öz yeterlilikleri ve işbirlikçi öğrenme stratejisi) öğretmen-öğrenci ilişkisi ve matematik başarısı üzerine düşük düzeyde bir etkiye sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Peisner-Feinberg vd., (2001), çalışmalarında anaokulundayken sosyal olan çocukların, daha sonraki yıllarda öğretmeni ile daha yakın ilişkiler kurduğunu; ayrıca öğretmenleri ile yakın ilişkiler kuran çocukların, ilkokula geçtiklerinde diğerlerinden daha sosyal oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Gorham ve Millette (1997), çalışmasında öğretmenin olumsuz davranışlarının, zayıf sunum becerilerinin, öğretmenin isteksiz ders anlatmasının, öğrencilerin motivasyonlarını olumsuz yönde etkilediğini belirtmiştir.

Singer (1996), öğretim üyeleri ile yaptığı çalışmada öğretim yöntemi ve çeşitli değişkenler arasındaki farklılıkları incelemiştir. Araştırma sonucunda, kadın öğretim üyelerinin öğrenci merkezli davranışları daha fazla uyguladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Good, Sikes ve Broophy (1973), ortaokulda öğrenim gören öğrenciler ve öğretmenleri üzerinde çalışma yürütmüşlerdir. Çalışma sonucunda, erkek öğretmenler kadın öğretmenlere göre sınıf içinde daha otoriter davranış göstermiş ve öğretmen merkezli öğretim yöntemini daha çok tercih ettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Check (1986), çalışmasında öğrenciler öğretmenlerin olumlu ve olumsuz özellikleri hakkında görüşlerini ifade etmişlerdir. Öğretmenin olumlu özellikleri için etkili iletişim becerileri, ek çalışmaya fırsat tanıma, espri yapma, uygun giyinme ve bakımlı olma gibi özelliklerin olduğunu; olumsuz öğretmen özellikleri için ise sıkıcı ders anlatımı, öğrenciye duyarsızlık, iletişim becerisindeki eksiklikler olduğunu belirtmişlerdir.

Alan yazın incelendiğinde öz düzenleme ve olumlu öğretmen davranışları ile ebeveyn stillerinin genel olarak öğrencilerin akademik başarısı, yaratıcılıkları, derse karşı olan tutumları, davranış düzenlemeleri vb. faktörler ile pozitif anlamda ilişkili olduğu gözlemlenmektedir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, çalışma grubuna ait demografik bilgiler, veri toplama araçları ve toplama süreci, verilerin analizi ile araştırmacının rolüne ilişkin bilgiler verilmektedir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada ebeveyn stili ve öğretmen davranışları ile öğrencilerin öz düzenlemeleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla betimsel tarama (ilişkisel tarama) yöntemi kullanılmıştır. Karasar'a göre ilişkisel tarama modeli iki veya daha çok değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modeline denir (Karasar, 2014).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini İzmir ili Buca ilçesindeki resmi ilkokullar oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, İzmir ili Buca ilçesinde bulunan toplam 11 resmi ilkokul oluşturmaktadır. Örneklem, tabakalı örneklem yöntemi ve kolay ulaşılabilir yöntem ile belirlenmiştir. Öncelikle ilkokullar, uzman kişilere danışılarak tabakalı yöntemle sosyo-ekonomik olarak sınıflandırılmıştır. Ardından kolay ulaşılabilir yöntemle; okulun sosyo-ekonomik düzeyi düşük düzeyde olan üç ilkokul, orta düzeyde olan dört ilkokul, yüksek düzeyde olan dört ilkokul olmak üzere toplam 11 okulda uygulama yapılmıştır. Çalışma grubuna, bu okullarda 2021-2022 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören toplam 390 ilkokul 4.sınıf öğrencisi katılmıştır. Ancak bazı ölçekler eksik ya da hatalı doldurulduğu için veriler çıkartılmış ve toplam 366 öğrenci ile analizler yapılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin; cinsiyetlere, kardeş sayılarına, akademik başarıya, anne ve baba eğitim seviyelerine ilişkin demografik bilgilerin yer aldığı nicel veriler aşağıda bulunan Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1

Araştırmaya katılan öğrencilere ait demografik bilgiler

Kategori	Grup	n	%
Cinsiyet	Kadın	184	50.3
	Erkek	182	49.7
Kardeş Sayısı	Kardeş yok	58	15.8
	Bir veya iki	247	67.5
	Üç veya daha fazla	61	16.7
Akademik başarı	Belge yok/Geçer	15	4.1
	Teşekkür Belgesi	73	19.9
	Takdir Belgesi	278	76
Anne Eğitim Seviyesi	İlkokul/Ortaokul	151	41.3
	Lise	80	21.9
	Üniversite	101	27.9
Baba Eğitim Seviyesi	İlkokul/Ortaokul	120	32.8
	Lise	90	24.6
	Üniversite	107	29.2

Tablo 1’de araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde %50.3’ünün kadın ve %49.7’sinin erkek olduğu görülmektedir.

Katılımcılar kardeş sayısı değişkenine göre incelendiğinde %15.8’inin kardeşinin olmadığı; %67.5’inin bir veya iki kardeşe sahip olduğu; %16.7’sinin üç veya daha fazla kardeşe sahip olduğu görülmektedir.

Katılımcıların anne eğitim durumu değişkeni incelendiğinde %41.3’ünün ilkokul/ortaokul; %21.9’unun lise ve %27.9’unun üniversite eğitim düzeyinde olduğu görülmektedir. Öğrencilerin %90.7’si bu soruyu cevaplandırmıştır.

Katılımcıların baba eğitim durumu değişkeni incelendiğinde %32.8’inin ilkokul/ortaokul; %24.6’sının lise ve %29.2’sinin üniversite eğitim düzeyinde olduğu görülmektedir.

Katılımcılar akademik başarı değişkenine göre incelendiğinde ise %4.1'inin belgesinin olmadığı; %19.9'unun teşekkür belgesi aldığı; %76'sının ise takdir belgesi aldığı görülmektedir.

3.3. Veri Toplama Süreci ve Araçları

Araştırma için gerekli izinler alındıktan sonra İzmir Buca İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden ilçe içindeki resmi ilkokulların dördüncü sınıf sayılarının listesi alınmıştır. Örneklemin homojenliğini sağlamak için uzman kişilere danışılarak tabakalı örneklem yoluyla okullar sosyo-ekonomik olarak sınıflandırılmıştır. Ardından kolay ulaşılabilir yöntemle; okulun sosyo-ekonomik düzeyi düşük düzeyde olan üç ilkokul, orta düzeyde olan dört ilkokul, yüksek düzeyde olan dört ilkokul olmak üzere toplam 11 okul seçilmiştir.

Uygulamanın ilk aşaması için okullarla görüşme yapıp uygun günler için randevu oluşturulmuştur. Uygulama için gönüllü sınıf öğretmenlerinin seçmiş olduğu, diğer dersleri etkilemeyecek ders saatleri belirlenmiştir. Uygulamaya katılmak isteyen sınıflardaki öğrencilere, ebeveynlerinden alınması gereken izin için "Ebeveyn Onam Formu" dağıtılmıştır.

Uygulamanın ikinci aşamasında, belirlenen gün ve ders saatlerinde uygulama yapılmıştır. Ebeveynleri izin veren öğrenciler uygulamaya katılmış olup öncesinde "Gönüllü Katılımcı Onam Formu" doldurmuşlardır. Uygulama öncesinde ölçeklerin nasıl doldurulacağı açıklanıp, uygulama boyunca anlaşılmayan maddeler açıklığa kavuşturulmuştur.

Veriler; Kişisel Bilgi Formu, Algılanan Öz düzenleme Ölçeği, Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği ve Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği ile toplanmıştır.

Algılanan Öz Düzenleme Ölçeği

Arslan ve Gelişli (2015) tarafından geliştirilen bu ölçek öğrencilerin öz düzenleme düzeylerini ölçmeyi amaçlamaktadır.5'li likert tipinde oluşturulan ölçekte toplam 16 madde bulunmaktadır. Cronbach Alpha katsayısı .90 olarak hesaplanmış ve yüksek bulunmuştur. Ölçekte ters kodlama içeren madde yoktur. Ölçek sonucunda alınan puanların artması öğrencinin öz düzenleme becerisinin de fazla olduğunu göstermektedir.

Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği

Erdoğan tarafından 2013'te geliştirilen ölçek ilkokul öğrencilerinin öğretmenleri algılamalarına yönelik oluşturulmuştur. Toplam 29 maddeden oluşan ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık güvenirlik katsayısı .75 hesaplanmıştır. Ölçek sonucunda elde edilen puanın fazla olması, öğrencinin öğretmenini olumlu yönde algılandığını ortaya koymaktadır.

Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği

Maccoby ve Martin'in (1983) önerileri le Lamborn'un (1991) araştırmaları göz önünde tutularak Sümer ve Güngör (1999) tarafından geliştirilmiştir. 5'li likert tipinde oluşturulan ölçekte toplam 22 madde bulunmaktadır. Ölçekte anne ve baba ayrı ayrı değerlendirilebilmektedir. Cronbach Alpha güvenirlik kat sayıları sayılarını annenin alt boyutları için .81 ve .79; babanın alt boyutları için .91 ve .90 olarak bulmuştur. Ölçek sonucunda alınan toplam puanın fazla olması, anne ya da babaya olan olumlu tutumun yüksek olduğunu göstermektedir.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmada nicel verilerin analizi IBM SPSS 25 istatistik programı ile yapılmıştır. Bu bağlamda öncelikle verilerin analize elverişliliğini saptamak için normal dağılım testlerinden Çarpıklık ve Basıklık (Skewness ve Kurtosis) testi yapılmış ve sonuçlar Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2

Öğrencilerin ölçeklerden aldıkları puanlara ilişkin normal dağılım testi sonuçları

Ölçekler	n	$\bar{x}$	ss	Çarpıklık	Basıklık
Algılanan Öz Düzenleme Ölçeği	366	3.7168	.56793	-.227	-.216
Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği	366	2.4272	.26393	-.525	-.095
Çocuk Yetiştirme Tutum Ölçeği	366	3.3790	.30128	-.193	-.081

Tablo 2 incelendiğinde testin sonucunda, Algılanan Öz Düzenleme Ölçeğinin çarpıklık değeri (-.227) ve basıklık değeri (-.216); Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeğinin çarpıklık değeri (-.525) ve basıklık değeri (-.095); Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeğinin çarpıklık değeri (-.193) ve basıklık değeri (-.081) olarak ölçülmüştür. Hair vd. (2013), çarpıklık ve basıklık değerlerinin -1 ile +1 arasında olmasının normal dağılım şartını sağladığını belirtmiştir. Bu bağlamda testin sonucunda verilerin normal dağılım gösterdiği

saptanmıştır. Normal dağılım şartı sağlandığı için ölçeklerin demografik değişkenlere göre incelenmesinde parametrik testler kullanılmıştır.

Araştırmanın nicel verileri analizi IBM SPSS 25 istatistik programı ile yapılmıştır. Bu bağlamda öncelikle betimsel istatistikler hesaplanmıştır. Araştırmadaki alt problemlerden cinsiyete ilişkin farklılaşmayı saptamak için Independent Sample (Bağımsız Gruplar) T-Testi kullanılmıştır. Kardeş sayısı, akademik başarısı, anne ve babanın eğitim seviyesine göre farklılaşmayı saptamak için ise Tek Yönlü Varyans Analizi (One Way ANOVA) testi yapılmıştır. Farklılaşma bulunan verilerde farklılaşmanın hangi grupta olduğuna saptamak için Post-Hoc testlerinden Tukey çoklu karşılaştırma testi kullanılmıştır. Araştırmanın ana problemi olan, ebeveyn stili ve öğretmen davranışları ile öğrencilerin öz düzenlemeleri arasındaki ilişkiyi bulmak için ise Çoklu Korelasyon Analizlerinden Pearson Korelasyon Analizinden faydalanılmıştır.

3.5. Araştırmanın Geçerliği ve Güvenirliği

Araştırmanın normal dağılım gösterdiği sonucuna ulaşıldıktan sonra güvenilirlik ve geçerlik analizleri hesaplanmıştır. Araştırmanın güvenilirliğini ölçmek için Cronbach alpha güvenilirlik analizi yapılmıştır. Analizler sonucunda Algılanan Öz Düzenleme Ölçeğinin Cronbach alpha güvenilirlik katsayı değeri .76, Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeğinin Cronbach alpha güvenilirlik katsayı değeri .74 ve Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeğinin Cronbach alpha güvenilirlik katsayı değeri ise .71 olarak bulunmuştur. Tavşancıl (2006), Nunnally (1972), Cronbach alpha güvenilirlik katsayısının .70'in üstünde olan değerleri güvenilir olarak değerlendirmişlerdir. Bu bağlamda testin sonuçlarına göre çalışmanın güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Örneklem büyüklüğünün yeterliliğini ölçmek için ise KMO Barlett testi yapılmıştır. Testin sonucunda Algılanan Öz Düzenleme Ölçeğinin KMO değeri .852, Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeğinin KMO değeri 0.812 ve Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeğinin KMO değeri .816 olarak bulunmuştur. Sharma'ya (1996) göre KMO değerinin .80 ile .90 arasında olması örneklem büyüklüğünün çok iyi düzeyde yeterli olduğunu göstermektedir. Elde edilen sonuçlara göre araştırmanın güvenilir ve geçerli olduğu sonucuna ulaşılmış ve böylelikle çalışmanın analiz yapılmaya elverişli olduğu gözlemlenmiştir.

3.6. Araştırmacının Rolü

Araştırmada ilk olarak uygulamanın yapılabilmesi için gerekli izinler, etik kuruldan ve İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınmıştır. Ardından İzmir Buca İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden ilçe içindeki resmi ilkokulların dördüncü sınıf sayılarının listesi alınmıştır. Örneklem seçilen okullara uygun gün ve saat için randevu alınmıştır. Uygulama öncesinde katılımcılardan ve ebeveynlerinden onam formu alınmış ve tüm araştırma etik kurallar eşliğinde yapılmıştır. Uygulama boyunca katılımcılar ile iletişim halinde kalınmış ve anlaşılmayan maddeler açıklığa kavuşturulmuştur. Akabinde veriler IBM SPSS 25 istatistik programına girilmiş ve analiz yapılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde örneklem grubuna ait öz düzenleme düzeyleri, algıladıkları öğretmen davranışları ve ebeveyn stillerinin demografik değişkenlere göre farklılaşması incelenmiş, ayrıca bu değişkenler arasındaki ilişkiyi inceleyen bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

4.1. Öğrencilerin Öz Düzenleme Düzeylerine İlişkin Bulgular

Öğrencilerin Algılanan Öz Düzenleme Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puanlar Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3

Öğrencilerin Algılanan Öz Düzenleme Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puanların dağılımı

Alt Boyutlar	n	Minimum	Maximum	$\bar{x}$	ss
Arayış	366	1.38	5,00	3.6930	.73765
Açık olma	366	2.00	5,00	3.7407	.56668
Toplam puan	366	2.13	5,00	3.7168	.56793

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin arayış alt boyutuna ilişkin puan ortalamaları $\bar{x}=3.69$; açık olma alt boyutu için puan ortalamaları $\bar{x}= 3.74$ ’tir. Ölçeğin toplam puan ortalaması ise $\bar{x} =3.71$ olarak tespit edilmiştir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puanın 5 olduğu göz önünde tutulduğunda; öğrencilerin öz düzenleme toplam puanlarının orta düzeyde olduğu saptamıştır.

4.2. Öğrencilerin Öz Düzenlemeleri ile Demografik Değişkenlere Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular

Bu kısımda öğrencilerin Algılanan Öz Düzenleme Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların; cinsiyet, kardeş sayısı, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu ve akademik başarı değişkenlerine göre farklılaşmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

4.2.1. Öğrencilerin Öz Düzenlemelerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Öğrencilerin Algılanan Öz Düzenleme Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu ölçmek için bağımsız örneklem T-testi kullanılmış ve Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4

Öğrencilerin Algılanan Öz Düzenleme Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların cinsiyet değişkenine ilişkin t-testi sonuçları

Alt Boyutlar	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	ss	t	p
Arayış	Kadın	184	3.65	.776	-1.135	.257
	Erkek	182	3.74	.696	-1.136	
Açık olma	Kadın	184	3.75	.559	0.242	.809
	Erkek	182	3.73	.575	0.242	
Toplam puan	Kadın	184	2.42	.270	-0.609	.543
	Erkek	182	2.44	.257	-0.609	

*p<.05

Tablo 4 incelendiğinde testin sonucunda; öğrencilerin öz düzenleme ölçeği ve alt boyut puanları için kadın ve erkek öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma görülmemiştir ($p>.05$). Ancak ortalama değerlerine bakıldığında öz düzenleme puanlarının; arayış alt boyutu için erkek öğrencilerin lehine ($\bar{x}=3.73$); açık olma alt boyutu için kadın öğrencilerin lehine ($\bar{x}=3.74$); ölçeğin toplam puan ortalamasında ise erkek öğrencilerin lehine anlamlı olmayan fark olduğu görülmektedir ($\bar{x}=2.43$).

4.2.2. Öğrencilerin Öz Düzenlemelerinin Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Öğrencilerin Algılanan Öz Düzenleme Ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanların kardeş sayısı değişkenine ilişkin betimsel istatistikleri Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5

Öğrencilerin öz düzenleme puanlarının kardeş sayısı değişkenine ilişkin betimsel istatistikler

Alt Boyutlar	Kardeş Sayısı	n	$\bar{x}$	ss
Arayış	Yok	58	3.679	.738
	Bir veya iki	247	3.722	.750
	Üç veya daha fazla	61	3.590	.685
	Toplam	366	3.693	.738
Açık olma	Yok	58	3.789	.509
	Bir veya iki	247	3.775	.566
	Üç veya daha fazla	61	3.558	.592
	Toplam	366	3.740	.566
Toplam puan	Yok	58	3.739	.540
	Bir veya iki	247	3.748	.574
	Üç veya daha fazla	61	3.573	.554
	Toplam	366	3.716	.567

Tablo 5 incelendiğinde öğrencilerin Algılanan Öz Düzenleme Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların kardeş sayısı değişkenine göre farklılaşma durumunu ölçmek için Tek Yönlü ANOVA testi kullanılmış ve Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6

Öğrencilerin öz düzenleme puanlarının kardeş sayısı değişkenine göre ANOVA testi sonuçları

Alt Boyutlar	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Arayış	Gruplar arası	.860	2	.430	.789	.455
	Gruplar içi	197.74	363	.545		
	Toplam	198.60	365			
Açık olma	Gruplar arası	2.470	2	1.235	3.90	.021*
	Gruplar içi	114.74	363	.316		
	Toplam	117.21	365			
Toplam puan	Gruplar arası	1.508	2	.754	2.35	.096
	Gruplar içi	116.22	363	.320		
	Toplam	117.72	365			

*p<.05

Tablo 6 incelendiğinde öğrencinin kardeş sayısı değişkenine göre ölçeğin toplam puan ($p=.09$) ve arayış alt boyutu puanları ($p=.45$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>.05$). Ölçeğin açık olma alt boyutu puanlarına ($p=.21$) bakıldığında ise öğrencinin kardeş sayısı değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<.05$). Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak için Tukey çoklu karşılaştırma testi yapılmış ve Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7

Öğrencilerin öz düzenleme puanları ile kardeş sayısı değişkeni arasındaki farklılaşmanın Tukey testi sonuçları

Bağımlı değişken	(I) Kardeş Sayısı	(J) Kardeş Sayısı	Ortalama	Standart	p
			Farkı (I-J)	Hata	
Açık olma	Kardeş yok	Bir veya iki	.0140	.0820	.984
		Üç veya daha fazla	.2313	.1031	.065
	Bir veya iki	Kardeş yok	-.0140	.0820	.984
		Üç veya daha fazla	.2173*	.0803	.020*
	Üç veya daha fazla	Kardeş yok	-.2313	.1031	.065
		Bir veya iki	-.2173*	.0803	.020*

*p<.05

Tablo 7 incelendiğinde yapılan Tukey çoklu karşılaştırma testi sonucunda, öğrencilerin bir veya iki kardeşi olanların üç veya daha fazla kardeşi olanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur(p=.020). Bu farklılaşma öğrencilerin bir veya iki kardeşi olanlar lehinedir. Bu sonuca göre öğrencilerin açık olma düzeylerinin, bir veya iki kardeşi olanlar ile üç veya daha fazla kardeşi olanlar arasında istatistiksel olarak farklılaşma olduğu söylenebilir. Diğer gruplar arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır(p>.05).

4.2.3. Öğrencilerin Öz Düzenlemelerinin Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Öğrencilerin Algılanan Öz Düzenleme Ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanların anne eğitim durumu değişkenine ilişkin betimsel istatistikleri Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8

Öğrencilerin öz düzenleme puanlarının anne eğitim durumu değişkenine ilişkin betimsel istatistikler

Alt Boyutlar	Anne Eğitim Durumu	n	$\bar{x}$	ss
Arayış	İlkokul/Ortaokul	151	3.690	.696
	Lise	80	3.714	.729
	Üniversite	101	3.703	.797
	Toplam	332	3.699	.734
Açık olma	İlkokul/Ortaokul	151	3.643	.551
	Lise	80	3.768	.485
	Üniversite	101	3.909	.593
	Toplam	332	3.754	.559
Toplam puan	İlkokul/Ortaokul	151	3.667	.528
	Lise	80	3.741	.525
	Üniversite	101	3.806	.624
	Toplam	332	3.727	.560

Tablo 8 incelendiğinde öğrencilerin Algılanan Öz Düzenleme Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların anne eğitim durumu değişkenine göre farklılaşmasını ölçmek için Tek Yönlü ANOVA testi kullanılmış ve Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9

Öğrencilerin öz düzenleme puanlarının anne eğitim durumu değişkenine göre ANOVA testi sonuçları

Alt Boyutlar	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Arayış	Gruplar arası	0.031	2	0.015	0.028	0.97
	Gruplar içi	178.4	329	0.542		
	Toplam	178.4	331			
Açık olma	Gruplar arası	4.295	2	2.147	7.109	0.001**
	Gruplar içi	99.38	329	0.302		
	Toplam	103.6	331			
Toplam puan	Gruplar arası	1.193	2	0.596	1.911	0.15*
	Gruplar içi	102.66	329	0.312		
	Toplam	103.85	331			

*p<.05, **p<.01

Tablo 9 incelendiğinde öğrencilerin annelerinin eğitim durumu değişkenine göre ölçeğin toplam puan ($p=.15$) ve arayış alt boyutu puanları ($p=.97$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>.05$). Ölçeğin açık olma alt boyutu puanlarına ($p=.001$) bakıldığında ise annelerin eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<.01$). Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak için Tukey çoklu karşılaştırma testi yapılmış ve Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10

Öğrencilerin öz düzenleme puanları ile anne eğitim durumu değişkeni arasındaki farklılaşmanın Tukey testi sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) Anne Eğitim Durumu	(J) Anne Eğitim Durumu	Ortalama Farkı (I-J)	Standart Hata	p
Açık olma	İlkokul/Ortaokul	Lise	-.1248	0.0760	0.229
		Üniversite	-.2657*	0.0706	0.001**
	Lise	İlkokul/Ortaokul	.1248	0.0760	0.229
		Üniversite	-.1409	0.0822	0.202
	Üniversite	İlkokul/Ortaokul	.2657*	0.0706	0.001**
		Lise	.1409	0.0822	0.202

**p<.01

Açık olma alt boyutunda anne eğitim durumu değişkenine göre yapılan Tukey çoklu karşılaştırma testi sonucunda, üniversite mezunu olanlar ile ilkokul/ortaokul mezunu olanlar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur(p=.001). Bu farklılaşma üniversite mezunu olan anneler lehinedir. Diğer gruplar arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır(p>.05). Bu sonuca göre öğrencilerin açık olma düzeylerine; üniversite mezunu annelerin ilkokul veya ortaokul mezunu annelerden daha fazla katkı sağladığı istatistiksel olarak söylenebilir.

4.2.4. Öğrencilerin Öz Düzenlemelerinin Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Öğrencilerin Algılanan Öz Düzenleme Ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanların anne eğitim durumu değişkenine ilişkin betimsel istatistikleri Tablo 11’de gösterilmiştir.

Tablo 11

Öğrencilerin öz düzenleme puanlarının baba eğitim durumu değişkenine ilişkin betimsel istatistikler

Alt Boyutlar	Baba Eğitim Durumu	n	$\bar{x}$	ss
Arayış	İlkokul/Ortaokul	120	3.661	.7173
	Lise	90	3.701	.7268
	Üniversite	107	3.787	.7421
	Toplam	317	3.715	.7281
Açık olma	İlkokul/Ortaokul	120	3.648	.5183
	Lise	90	3.721	.5981
	Üniversite	107	3.910	.5216
	Toplam	317	3.757	.5532
Toplam puan	İlkokul/Ortaokul	120	3.654	.5215
	Lise	90	3.711	.5991
	Üniversite	107	3.848	.5398
	Toplam	317	3.736	.5552

Öğrencilerin Algılanan Öz Düzenleme Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların baba eğitim durumu değişkenine göre farklılaşmasını ölçmek için Tek Yönlü ANOVA testi kullanılmış ve Tablo 12’de gösterilmiştir.

Tablo 12

Öğrencilerin öz düzenleme puanlarının baba eğitim durumu değişkenine göre ANOVA testi sonuçları

Alt Boyutlar	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Arayış	Gruplar arası	.921	2	.461	.868	.421
	Gruplar içi	166.635	314	.531		
	Toplam	167.556	316			
Açık olma	Gruplar arası	4.062	2	2.031	6.883	.001**
	Gruplar içi	92.664	314	.295		
	Toplam	96.727	316			
Toplam puan	Gruplar arası	2.212	2	1.106	3.648	.027*
	Gruplar içi	95.214	314	.303		
	Toplam	97.426	316			

*p<.05, **p<.01

Tablo 12 incelendiğinde öğrencilerin babalarının eğitim durumu değişkenine göre, arayış alt boyutu puanları (p=.42) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (p>.05). Ölçeğin açık olma alt boyutu puanları (p=.01) ve ölçeğin toplam puanlarına (p=.02) bakıldığında ise babaların eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur (p<.01, p<.05). Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak için Tukey çoklu karşılaştırma testi yapılmış ve Tablo 13'te gösterilmiştir.

Tablo 13

Öğrencilerin öz düzenleme puanları ile baba eğitim durumu değişkeni arasındaki farklılaşmanın Tukey testi sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) Baba eğitim durumu	(J) Baba eğitim durumu	Ortalama Farkı (I-J)	Standart Sapma	p
Açık olma	İlkokul/Ortaokul	Lise	-.07342	.07575	.597
		Üniversite	-.26255*	.07223	.001**
	Lise	İlkokul/Ortaokul	.07342	.07575	.597
		Üniversite	-.18913*	.07770	.041*
	Üniversite	İlkokul/Ortaokul	.26255*	.07223	.001**
		Lise	.18913*	.07770	.041*
Toplam puan	İlkokul/Ortaokul	Lise	-.05668	.07679	.741
		Üniversite	-.19424*	.07322	.023*
	Lise	İlkokul/Ortaokul	.05668	.07679	.741
		Üniversite	-.13756	.07876	.190
	Üniversite	İlkokul/Ortaokul	.19424*	.07322	.023*
		Lise	.13756	.07876	.190

*p<.05, **p<.01

Tablo 13 incelendiğinde yapılan Tukey çoklu karşılaştırma testi sonucunda, ölçeğin açık olma alt boyutunda, babaları üniversite mezunu olanlar ile ilkokul/ortaokul mezunu olanlar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur(p=.001). Bu farklılaşma üniversite mezunu olan babalar lehinedir. Ölçeğin toplam puanlarına bakıldığında; babaları üniversite mezunu olanlar ile ilkokul/ortaokul mezunu olanlar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur(p=.02). Bu farklılaşma da üniversite mezunu olan babalar lehinedir. Diğer gruplar arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır(p>.05). Bu sonuca göre öğrencilerin öz düzenlemelerine ve açık olma düzeylerine; üniversite mezunu babaların ilkokul veya ortaokul mezunu babalardan daha fazla katkı sağladığı istatistiksel olarak söylenebilir.

4.2.5. Öğrencilerin Öz Düzenlemelerinin Akademik Başarı Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Öğrencilerin Algılanan Öz Düzenleme Ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanların akademik başarı değişkenine ilişkin betimsel istatistikleri Tablo 14’te gösterilmiştir.

Tablo 14

Öğrencilerin öz düzenleme puanlarının akademik başarı değişkenine ilişkin betimsel istatistikler

Alt Boyutlar	Karne Notu	n	$\bar{x}$	ss
Arayış	Belge yok/Geçer	15	3.5167	.64757
	Teşekkür belgesi	73	3.6610	.70479
	Takdir belgesi	278	3.7109	.75127
	Total	366	3.6930	.73765
Açık olma	Belge yok/Geçer	15	3.2500	.39245
	Teşekkür belgesi	73	3.5565	.56021
	Takdir belgesi	278	3.8156	.55333
	Total	366	3.7407	.56668
Toplam puan	Belge yok/Geçer	15	3.3833	.42512
	Teşekkür belgesi	73	3.6087	.53536
	Takdir belgesi	278	3.7632	.57455
	Total	366	3.7168	.56793

Öğrencilerin Algılanan Öz Düzenleme Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların akademik başarı değişkenine göre farklılaşma durumunu ölçmek için Tek Yönlü ANOVA testi kullanılmış ve Tablo 15’te gösterilmiştir.

Tablo 15

Öğrencilerin öz düzenleme puanlarının akademik başarı değişkenine göre ANOVA testi sonuçları

Alt Boyutlar	Varyans Kaynağı	Kareler		Kareler		F	p
		Toplamı	sd	Ortalaması			
Arayış	Gruplar Arası	.630	2	.315	.578	.562	
	Gruplar içi	197.976	363	.545			
	Toplam	198.606	365				
Açık olma	Gruplar Arası	7.649	2	3.824	12.671	.000**	
	Gruplar içi	109.564	363	.302			
	Toplam	117.213	365				
Toplam puan	Gruplar Arası	3.120	2	1.560	4.942	.008**	
	Gruplar içi	114.607	363	.316			
	Toplam	117.727	365				

**p<.01

Tablo 15 incelendiğinde öğrencilerin akademik başarı değişkenine göre ölçeğin toplam puanlarında ($p=.008$) ve açık olma alt boyutu puanlarında ($p=.00$) istatistiksel olarak anlamlı olarak farklılık bulunmuştur ($p<.01$). Öğrencilerin ölçeğin arayış alt boyutu puanlarında ise karne notu değişkenine göre anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>.05$). Farklılıkların hangi gruplardan olduğunu saptamak için Tukey çoklu karşılaştırma testi yapılmış ve Tablo 16'da gösterilmiştir.

Tablo 16

Öğrencilerin öz düzenleme puanları ile akademik başarı değişkeni arasındaki farklılaşmanın Tukey testi sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) Karne notu	(J) Karne notu	Ortalama	Standart	p
			Farkı (I-J)	Hata	
Açık olma	Belge yok/Geçer	Teşekkür belgesi	-.30645	.15575	.122
		Takdir belgesi	-.56558*	.14563	.000**
	Teşekkür belgesi	Belge yok/Geçer	.30645	.15575	.122
		Takdir belgesi	-.25913*	.07225	.001**
	Takdir belgesi	Belge yok/Geçer	.56558*	.14563	.000**
		Teşekkür belgesi	.25913*	.07225	.001
Toplam puan	Belge yok/Geçer	Teşekkür belgesi	-.22537	.15929	.334
		Takdir belgesi	-.37990*	.14894	.030*
	Teşekkür belgesi	Belge yok/Geçer	.22537	.15929	.334
		Takdir belgesi	-.15453	.07390	.093
	Takdir belgesi	Belge yok/Geçer	.37990*	.14894	.030*
		Teşekkür belgesi	.15453	.07390	.093

*p<.05, **p<.01

Tablo 16 incelendiğinde yapılan Tukey çoklu karşılaştırma testi sonucunda ölçeğin toplam puanları için öğrencilerden takdir belgesi alanlar ile belgesi olmayan gruplar arasında(p=.03) istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur(p<.05). Bu farklılaşma takdir belgesi alan öğrenciler lehinedir. Ölçeğin açık olma alt boyutuna bakıldığında ise öğrencilerden takdir belgesi olanlar ile belgesi olmayan gruplar arasında(p=.0) ve takdir belgesi alanlar ile teşekkür belgesi alan gruplar arasında(p=.01) istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur(p<.01). Bu farklılaşmalar takdir belgesi alanlar lehinedir. Diğer gruplar arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır(p>.05). Bu sonuca göre takdir belgesi alan öğrencilerin öz düzenleme becerilerinin, belgesi olmayan öğrencilerin öz düzenleme becerilerinden daha fazla olduğu gözlemlenmektedir. Ayrıca takdir belgesi alan öğrencilerin açık olma düzeylerinin diğer öğrencilerden daha fazla olduğu söylenebilir.

4.3. Öğrencilerin Algıladıkları Öğretmen Davranışlarının Demografik Değişkenlere Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular

Bu kısımda öğrencilerin Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların; cinsiyet, kardeş sayısı, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu ve akademik başarı değişkenlerine göre farklılaşmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

4.3.1. Öğrencilerin Algıladıkları Öğretmen Davranışlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Öğrencilerin Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu ölçmek için bağımsız örneklem T-testi kullanılmış ve Tablo 17’de gösterilmiştir.

Tablo 17

Öğrencilerin Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların cinsiyet değişkenine ilişkin t-testi sonuçları

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	$\bar{x}$	ss	t	p
Demokratik	Kadın	184	2.4077	.28143	-0.899	0.369
	Erkek	182	2.4338	.27440	-0.899	
Otoriter	Kadın	184	2.4891	.45821	0.868	0.386
	Erkek	182	2.4469	.47328	0.867	
Toplam puan	Kadın	184	2.4188	.27033	-0.609	0.543
	Erkek	182	2.4356	.25777	-0.609	

*p<.05

Tablo 17 incelendiğinde testin sonucunda öğrencilerin algıladıkları öğretmen davranışları puanlarında kadın ve erkek öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma görülmemiştir(p>.05). Ancak ortalama değerlerine bakıldığında erkek öğrencilerin öğretmenlerini daha demokratik gördüğü ($\bar{x}$ =2.43); kadın öğrencilerin ise öğretmenlerini daha otoriter gördüğü gözlemlenmiştir($\bar{x}$ =2.48). Ölçeğin toplam ortalama puanına bakıldığında ise erkek öğrencilerin lehine anlamlı olmayan fark olduğu görülmektedir($\bar{x}$ =2.43).

4.3.2. Öğrencilerin Algıladıkları Öğretmen Davranışlarının Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Öğrencilerin Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanların kardeş sayısı değişkenine ilişkin betimsel istatistikleri Tablo 18’de gösterilmiştir.

Tablo 18

Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışları puanlarının kardeş sayısı değişkenine ilişkin betimsel istatistikler

Alt Boyutlar	Kardeş Sayısı	n	$\bar{x}$	ss
Demokratik	Yok	58	2.4742	.23634
	Bir veya iki	247	2.4321	.27229
	Üç veya daha fazla	61	2.3236	.31593
	Toplam	366	2.4207	.27789
Otoriter	Yok	58	2.5287	.40482
	Bir veya iki	247	2.4453	.48047
	Üç veya daha fazla	61	2.5027	.45795
	Toplam	366	2.4681	.46561
Toplam puan	Yok	58	2.4816	.22559
	Bir veya iki	247	2.4339	.26186
	Üç veya daha fazla	61	2.3481	.29130
	Toplam	366	2.4272	.26393

Öğrencilerin Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların kardeş sayısı değişkenine göre farklılaşma durumunu ölçmek için Tek Yönlü ANOVA testi kullanılmış ve Tablo 19’da gösterilmiştir.

Tablo 19

Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışı puanlarının kardeş sayısı değişkenine göre ANOVA testi sonuçları

Alt Boyutlar	Varyansın Kaynağı	Kareler		Kareler		
		Toplamı	sd	Ortalaması	F	p
Demokratik	Gruplar Arası	.773	2	.387	5.121	.006**
	Gruplar İçi	27.412	363	.076		
	Toplam	28.186	365			
Otoriter	Gruplar Arası	.414	2	.207	.955	.386
	Gruplar İçi	78.714	363	.217		
	Toplam	79.128	365			
Toplam puan	Gruplar Arası	.565	2	.283	4.126	.017*
	Gruplar İçi	24.860	363	.068		
	Toplam	25.425	365			

*p<.05, **p<.01

Tablo 19 incelendiğinde kardeş sayısı değişkenine göre öğrencinin ölçeğin toplam puan ($p=.17$) ve demokratik alt boyutu puanları($p=.06$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<.05$, $p<.01$). Ölçeğin otoriter alt boyutu puanlarına ($p=.38$) bakıldığında ise öğrencinin kardeş sayısı değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır($p>.05$). Farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak için Tukey çoklu karşılaştırma testi yapılmış ve Tablo 20’de gösterilmiştir.

Tablo 20

Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışı puanları ile kardeş sayısı değişkeni arasındaki farklılaşmanın Tukey testi sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) Kardeş Sayısı	(J) Kardeş Sayısı	Ortalama Farkı (I-J)	Standart Hata	p
Demokratik	Yok	Bir veya iki	.04212	.04010	.546
		Üç veya daha fazla	.15063*	.05040	.008**
	Bir veya iki	Yok	-.04212	.04010	.546
		Üç veya daha fazla	.10851*	.03929	.017*
	Üç veya daha fazla	Yok	-.15063*	.05040	.008
		Bir veya iki	-.10851*	.03929	.017*
Toplam puan	Yok	Bir veya iki	.04774	.03818	.424
		Üç veya daha fazla	.13359*	.04799	.016*
	Bir veya iki	Yok	-.04774	.03818	.424
		Üç veya daha fazla	.08584	.03742	.058
	Üç veya daha fazla	Yok	-.13359*	.04799	.016*
		Bir veya iki	-.08584	.03742	.058

*p<.05, **p<.01

Tablo 20 incelendiğinde Tukey testi sonucunda ölçeğin toplam puanı için, kardeşi olmayan gruptakilerin kardeşi üç veya fazla olan gruptakilerden istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur(p=.16). Bu farklılaşma kardeşi olmayan öğrencilerin lehinedir. Yani kardeşi olmayan öğrenciler, öğretmenlerinin davranışını daha olumlu görmektedirler. Demokratik alt boyut puanları için ise; kardeşi olmayan(p=.008) ve kardeşi bir veya iki olan gruptakilerin(p=.17), kardeşi üç veya fazla olan gruptakiler ile arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur (p<.05, p<.01). Bu sonuca göre öğrencilerin kardeş sayısı arttıkça öğretmenlerini demokratik görmelerinin azaldığı görülmektedir.

4.3.3. Öğrencilerin Algıladıkları Öğretmen Davranışlarının Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Öğrencilerin Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanların anne eğitim durumu değişkenine ilişkin betimsel istatistikleri Tablo 21’de gösterilmiştir.

Tablo 21

Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışları puanlarının anne eğitim durumu değişkenine ilişkin betimsel istatistikler

Alt Boyutlar	Anne Eğitim Durumu	n	$\bar{x}$	ss
Demokratik	İlkokul/Ortaokul	151	2.3774	.29525
	Lise	80	2.4839	.23583
	Üniversite	101	2.4639	.26192
	Total	332	2.4294	.27535
Otoriter	İlkokul/Ortaokul	151	2.4923	.41425
	Lise	80	2.4875	.47717
	Üniversite	101	2.4356	.50275
	Total	332	2.4739	.45729
Toplam puan	İlkokul/Ortaokul	151	2.3930	.27499
	Lise	80	2.4844	.22296
	Üniversite	101	2.4600	.25736
	Total	332	2.4354	.26025

Öğrencilerin Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların anne eğitim durumu değişkenine göre farklılaşmasını ölçmek için Tek Yönlü ANOVA testi kullanılmış ve Tablo 22’de gösterilmiştir.

Tablo 22

Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışı puanlarının anne eğitim durumu değişkenine göre ANOVA testi sonuçları

Alt Boyutlar	Varyans Kaynağı	Kareler		Kareler		F	p
		Toplamı	sd	Ortalaması			
Demokratik	Gruplar Arası	.767	2	.383	5.183	.006**	
	Gruplar içi	24.330	329	.074			
	Toplam	25.096	331				
Otoriter	Gruplar Arası	.214	2	.107	.509	.601	
	Gruplar içi	69.005	329	.210			
	Toplam	69.218	331				
Toplam puan	Gruplar Arası	.524	2	.262	3.940	.020*	
	Gruplar içi	21.894	329	.067			
	Toplam	22.418	331				

*p<.05, **p<.01

Tablo 22 incelendiğinde öğrencilerin ölçeğin toplam puanları(p=.02) ve ölçeğin demokratik alt boyutu puanları(p=.006) ile annelerinin eğitim durumu değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur(p<.05). Ölçeğin otoriter alt boyutu puanlarına(p=.601) bakıldığında ise annelerin eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (p<.05, p<.01). Farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu saptamak için Tukey çoklu karşılaştırma testi yapılmış ve Tablo 23'te gösterilmiştir.

Tablo 23

Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışı puanları ile anne eğitim durumu değişkeni arasındaki farklılaşmanın Tukey testi sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) Anne eğitim durumu	(J) Anne eğitim durumu	Ortalama Farkı (I-J)	Standart Hata	p
Demokratik	İlkokul/Ortaokul	Lise	-.10653*	.03760	.014*
		Üniversite	-.08653*	.03496	.037*
	Lise	İlkokul/Ortaokul	.10653*	.03760	.014*
		Üniversite	.02000	.04070	.876
	Üniversite	İlkokul/Ortaokul	.08653*	.03496	.037*
		Lise	-.02000	.04070	.876
Toplam puan	İlkokul/Ortaokul	Lise	-.09135*	.03567	.029*
		Üniversite	-.06701	.03316	.109
	Lise	İlkokul/Ortaokul	.09135*	.03567	.029*
		Üniversite	.02434	.03861	.803
	Üniversite	İlkokul/Ortaokul	.06701	.03316	.109
		Lise	-.02434	.03861	.803

*p<.05

Tablo 23 incelendiğinde anne eğitim durumu değişkenine göre, öğrencilerin ölçeğin demokratik alt boyutu puanlarında; annesi lise mezunu olanlar ile ilkokul/ortaokul mezunu olanlar(p<.014); annesi üniversite mezunu olanlar ile ilkokul/ortaokul mezunu olanlar(p<.037) arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur(p<.05). Bu sonuca göre öğrencilerin öğretmenlerini demokratik görmelerinin, anne eğitim durumuna göre farklılaştığı görülmektedir. Bu farklılaşma anne eğitim seviyesi yüksek olanlar lehinedir. Yani anne eğitim seviyesi yükseldikçe çocukların öğretmenlerini daha demokratik gördüğü söylenebilir. Diğer gruplara bakıldığında ise annelerin eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır(p>.05).

Öğrencilerin toplam ölçek puanlarında ise; annesi lise mezunu olanlar ile ilkokul/ortaokul mezunu olanlar(p=.029) arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur(p<.05). Bu farklılaşma annesi lise mezunu olan grup lehinedir. Diğer gruplara bakıldığında ise annelerin eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır(p>.05).

4.3.4. Öğrencilerin Algıladıkları Öğretmen Davranışlarının Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Öğrencilerin Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanların baba eğitim durumu değişkenine ilişkin betimsel istatistikleri tablo 24’te gösterilmiştir.

Tablo 24

Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışları puanlarının baba eğitim durumu değişkenine ilişkin betimsel istatistikler

Alt Boyutlar	Baba Eğitim Durumu	n	$\bar{x}$	ss
Demokratik	İlkokul/Ortaokul	120	2.394	.2809
	Lise	90	2.405	.2848
	Üniversite	107	2.484	.2626
	Toplam	317	2.427	.2781
Otoriter	İlkokul/Ortaokul	120	2.466	.4286
	Lise	90	2.481	.4795
	Üniversite	107	2.448	.4738
	Toplam	317	2.464	.4576
Toplam puan	İlkokul/Ortaokul	120	2.404	.2614
	Lise	90	2.415	.2694
	Üniversite	107	2.479	.2512
	Toplam	317	2.433	.2617

Öğrencilerin Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların baba eğitim durumu değişkenine göre farklılaşmasını ölçmek için Tek Yönlü ANOVA testi kullanılmış ve Tablo 25’te gösterilmiştir.

Tablo 25

Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışı puanlarının baba eğitim durumu değişkenine göre ANOVA testi sonuçları

Alt Boyutlar	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Demokratik	Gruplar Arası	.525	2	.262	3.444	.033*
	Gruplar içi	23.923	314	.076		
	Total	24.448	316			
Otoriter	Gruplar Arası	.054	2	.027	.127	.881
	Gruplar içi	66.136	314	.211		
	Total	66.190	316			
Toplam puan	Gruplar Arası	.359	2	.180	2.651	.072
	Gruplar içi	21.286	314	.068		
	Total	21.646	316			

*p<.05

Tablo 25 incelendiğinde öğrencilerin demokratik alt boyutu puanları(p=.03) ile baba eğitim durumu değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur(p<.05). Ölçeğin toplam puanı (p=.072) ve otoriter alt boyutu puanına(p=.601) bakıldığında ise babanın eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (p>.05). Farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu saptamak için Tukey çoklu karşılaştırma testi yapılmış ve Tablo 26'da gösterilmiştir.

Tablo 26

Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışı puanları ile baba eğitim durumu değişkeni arasındaki farklılaşmanın Tukey testi sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) Baba eğitim durumu	(J) Baba eğitim durumu	Ortalama Farkı (I-J)	Standart Hata	P
Demokratik	İlkokul/Ortaokul	Lise	-.01051	.03849	.960
		Üniversite	-.09008*	.03670	.039*
	Lise	İlkokul/Ortaokul	.01051	.03849	.960
		Üniversite	-.07957	.03948	.110
	Üniversite	İlkokul/Ortaokul	.09008*	.03670	.039*
		Lise	.07957	.03948	.110

*p<.05

Tablo 26 incelendiğinde baba eğitim durumu değişkenine göre; öğrencilerin demokratik alt boyut puanlarında, babası üniversite mezunu olan grup ile ilkokul/ortaokul mezunu olan grup arasında(p=.03) istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur(p<.05). Bu farklılaşma babası üniversite mezunu olan gruplar lehinedir. Yani üniversite mezunu babaların çocuklarının; öğretmenlerini daha olumlu algıladıkları ve daha demokratik gördükleri söylenebilir. Diğer gruplara bakıldığında ise babanın eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (p>.05).

4.3.5. Öğrencilerin Algıladıkları Öğretmen Davranışlarının Akademik Başarı Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Öğrencilerin Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanların akademik başarı değişkenine ilişkin betimsel istatistikleri Tablo 27’de gösterilmiştir.

Tablo 27

Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışları puanlarının akademik başarı değişkenine ilişkin betimsel istatistikler

Alt boyutlar	Karne notu	n	$\bar{x}$	ss
Demokratik	Belge yok/Geçer	15	2.212	.2423
	Teşekkür belgesi	73	2.322	.3241
	Takdir belgesi	278	2.457	.2554
	Total	366	2.420	.2778
Otoriter	Belge yok/Geçer	15	2.222	.5727
	Teşekkür belgesi	73	2.516	.4844
	Takdir belgesi	278	2.468	.4518
	Total	366	2.468	.4656
Toplam puan	Belge yok/Geçer	15	2.214	.2156
	Teşekkür belgesi	73	2.349	.3019
	Takdir belgesi	278	2.459	.2462
	Total	366	2.427	.2639

Öğrencilerin Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların akademik başarı değişkenine göre farklılaşma durumunu ölçmek için Tek Yönlü ANOVA testi kullanılmış ve Tablo 28’de gösterilmiştir.

Tablo 28

Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışı puanlarının akademik başarı değişkenine göre ANOVA testi sonuçları

Alt Boyutlar	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	p
Demokratik	Gruplar Arası	1.728	2	.864	11.851	.000**
	Gruplar içi	26.458	363	.073		
	Total	28.186	365			
Otoriter	Gruplar Arası	1.074	2	.537	2.498	.084
	Gruplar içi	78.054	363	.215		
	Total	79.128	365			
Toplam puan	Gruplar Arası	1.410	2	.705	10.658	.000**
	Gruplar içi	24.015	363	.066		
	Total	25.425	365			

**p<.01

Tablo 28 incelendiğinde öğrencilerin karne notu değişkenine göre ölçeğin toplam puanlarında ($p=.00$) ve demokratik alt boyutu puanlarında ($p=.00$) istatistiksel olarak anlamlı olarak farklılık bulunmuştur ($p<.01$). Öğrencilerin ölçeğin otoriter alt boyutu puanlarında ise karne notu değişkenine göre anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>.05$). Farklılıkların hangi gruplardan olduğunu saptamak için Tukey çoklu karşılaştırma testi yapılmış ve Tablo 29’da gösterilmiştir.

Tablo 29

Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışı puanları ile akademik başarı değişkeni arasındaki farklılaşmanın Tukey testi sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) Karne notu	(J) Karne notu	Ortalama Farkı (I-J)	Standart Hata	p
Demokratik	Belge yok/Geçer	Teşekkür belgesi	-.10975	.07654	.325
		Takdir belgesi	-.24467*	.07156	.002**
	Teşekkür belgesi	Belge yok/Geçer	.10975	.07654	.325
		Takdir belgesi	-.13493*	.03551	.000**
	Takdir belgesi	Belge yok/Geçer	.24467*	.07156	.002**
		Teşekkür belgesi	.13493*	.03551	.000**
Toplam puan	Belge yok/Geçer	Teşekkür belgesi	-.13484	.07292	.155
		Takdir belgesi	-.24494*	.06818	.001**
	Teşekkür belgesi	Belge yok/Geçer	.13484	.07292	.155
		Takdir belgesi	-.11011*	.03383	.004**
	Takdir belgesi	Belge yok/Geçer	.24494*	.06818	.001**
		Teşekkür belgesi	.11011*	.03383	.004**

**p<.01

Tablo 29 incelendiğinde yapılan Tukey çoklu karşılaştırma testi sonucunda; ölçeğin toplam puanları için, öğrencilerden takdir belgesi alan ile belgesi olmayan gruplar ($p=.01$) arasında; takdir belgesi alan ile teşekkür belgesi alan gruplar ($p=.004$) arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<.01$). Bu farklılaşma takdir belgesi alan öğrenciler lehinedir. Ölçeğin demokratik alt boyutuna bakıldığında da öğrencilerden takdir belgesi olanlar ile belgesi olmayan gruplar arasında ($p=.01$) ve takdir belgesi alan ile teşekkür belgesi alan gruplar arasında ($p=.004$) istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<.01$). Bu farklılaşma takdir belgesi alanlar lehinedir. Diğer gruplar arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>.05$). Bu sonuca göre takdir belgesi alan öğrencilerin öğretmenlerini demokratik ve olumlu görme düzeylerinin diğer öğrencilerden daha fazla olduğu gözlemlenmektedir.

4.4. Öğrencilerin Algıladığı Ebeveyn Çocuk Yetiştirme Stillerinin Demografik Değişkenlere Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular

Bu kısımda öğrencilerin Ebeveyn Çocuk Yetiştirme Stilleri Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların; cinsiyet, kardeş sayısı, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu ve akademik başarı değişkenlerine göre farklılaşmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

4.4.1. Öğrencilerin Algıladıkları Ebeveyn Çocuk Yetiştirme Stillerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Öğrencilerin Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu ölçmek için bağımsız örneklem T-testi kullanılmış ve Tablo 30’da gösterilmiştir.

Tablo 30

Öğrencilerin Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların cinsiyet değişkenine ilişkin t-testi sonuçları

Alt Boyutlar	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	ss	t	p
Kabul/sevgi	Kadın	184	3.9452	.46537	-1.209	0.227
	Erkek	182	4.0055	.48951	-1.209	
Sıkı denetim/kontrol	Kadın	184	2.7475	.43467	-1.380	0.169
	Erkek	182	2.8184	.54295	-1.378	
Toplam puan	Kadın	184	3.3463	.30261	-2.093	0.037*
	Erkek	182	3.4120	.29712	-2.094	

*p<.05

Tablo 30 incelendiğinde testin sonucunda, ölçeğin kabul/sevgi alt boyutu ve sıkı denetim/kontrol alt boyutu için kadın ve erkek öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma görülmemiştir ($p>.05$). Öğrencilerin ölçekten aldığı toplam puanlara bakıldığında ise erkek öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma görülmüştür ($p=.03$). Bu bağlamda erkek öğrencilerin; ebeveynlerini olumlu görmelerinin, ailelerinden memnuniyetinin kadın öğrencilerden daha fazla olduğu söylenilebilir.

4.4.2. Öğrencilerin Algıladıkları Ebeveyn Çocuk Yetiştirme Stillerinin Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Öğrencilerin Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanların kardeş sayısı değişkenine ilişkin betimsel istatistikleri Tablo 31’de gösterilmiştir.

Tablo 31

Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının kardeş sayısı değişkenine ilişkin betimsel istatistikler

Alt Boyutlar	Kardeş Sayısı	n	$\bar{x}$	ss
Kabul/sevgi	Yok	58	4.072	.4897
	Bir veya iki	247	3.995	.4766
	Üç veya daha fazla	61	3.801	.4334
	Toplam	366	3.975	.4778
Sıkı denetim/kontrol	Yok	58	2.710	.4476
	Bir veya iki	247	2.769	.4736
	Üç veya daha fazla	61	2.903	.5850
	Toplam	366	2.782	.4921
Toplam puan	Yok	58	3.391	.2992
	Bir veya iki	247	3.382	.2894
	Üç veya daha fazla	61	3.352	.3503
	Toplam	366	3.379	.3012

Öğrencilerin Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların kardeş sayısı değişkenine göre farklılaşma durumunu ölçmek için Tek Yönlü ANOVA testi kullanılmış ve Tablo 32’de gösterilmiştir.

Tablo 32

Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının kardeş sayısı değişkenine göre ANOVA testi sonuçları

Bağımlı Değişken	Varyansın Kaynağı	Kareler		Kareler		p
		Toplamı	df	ortalaması	F	
Kabul/sevgi	Gruplar Arası	2.503	2	1.251	5.619	.004**
	Gruplar içi	80.835	363	.223		
	Total	83.337	365			
Sıkı Denetim/kontrol	Gruplar Arası	1.237	2	.618	2.575	.078
	Gruplar içi	87.156	363	.240		
	Total	88.392	365			
Toplam puan	Gruplar Arası	.056	2	.028	.305	.737
	Gruplar içi	33.075	363	.091		
	Total	33.131	365			

**p<.01

Tablo 32 incelendiğinde kardeş sayısı değişkenine göre; ölçeğin kabul ve sevgi alt boyutu puanları($p=.04$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur($p<.01$). Ölçeğin toplam puanı ve sıkı denetim alt boyutu puanına bakıldığında ise öğrencinin kardeş sayısı değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır($p>.05$). Farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak için Tukey çoklu karşılaştırma testi yapılmış ve tabloda gösterilmiştir.

Tablo 33

Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının kardeş sayısı değişkenine göre Tukey testi sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) Kardeş sayısı	(J) Kardeş sayısı	Ortalama Farkı (I-J)	Standart Hata	p
Kabul/sevgi	Yok	Bir veya iki	.07765	.06885	.498
		Üç veya daha fazla	.27184*	.08654	.005**
	Bir veya iki	Yok	-.07765	.06885	.498
		Üç veya daha fazla	.19419*	.06747	.012*
	Üç veya daha fazla	Yok	-.27184*	.08654	.005**
		Bir veya iki	-.19419*	.06747	.012*

*p<.05, **p<.01

Tablo 33 incelendiğinde Tukey testi sonucunda ölçeğin kabul ve sevgi puanları için; kardeşi olmayan öğrenciler ile kardeşi üç veya fazla olan öğrenciler arasında(p=.005) anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu farklılaşma kardeşi olmayan öğrencilerin lehinedir. Bununla birlikte kardeşi bir veya iki olan öğrenciler ile kardeşi üç veya daha fazla olan öğrenciler arasında(p=.012) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur (p<.05, p<.01). Bu farklılaşma kardeşi bir veya iki olan öğrencilerin lehinedir. Bu sonuca göre kardeşi olmayan öğrenciler, kardeşi üç veya fazla olan öğrencilerden; kardeşi bir veya iki kardeşi olan öğrenciler de kardeşi üç veya daha fazla kardeşi olan öğrencilerden daha çok ebeveynlerinden kabul ve sevgi gördüklerini düşünmektedirler.

4.4.3. Öğrencilerin Algıladıkları Ebeveyn Çocuk Yetiştirme Stillerinin Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Öğrencilerin Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanların anne eğitim durumu değişkenine ilişkin betimsel istatistikleri Tablo 34’te gösterilmiştir.

Tablo 34

Öğrencileri algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının anne eğitim durumu değişkenine ilişkin betimsel istatistikler

Alt Boyutlar	Anne Eğitim Durumu	n	$\bar{x}$	ss
Kabul/sevgi	İlkokul/Ortaokul	151	3.9028	.50094
	Lise	80	4.0466	.39660
	Üniversite	101	4.0518	.49099
	Toplam	332	3.9828	.47901
Sıkı denetim/kontrol	İlkokul/Ortaokul	151	2.8621	.50607
	Lise	80	2.7381	.46119
	Üniversite	101	2.7376	.50086
	Toplam	332	2.7944	.49645
Toplam puan	İlkokul/Ortaokul	151	3.3825	.32152
	Lise	80	3.3924	.26191
	Üniversite	101	3.3947	.31165
	Toplam	332	3.3886	.30429

Öğrencilerin Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların anne eğitim durumu değişkenine göre farklılaşmasını ölçmek için Tek Yönlü ANOVA testi kullanılmış ve Tablo 35’te gösterilmiştir.

Tablo 35

Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının anne eğitim durumu değişkenine göre ANOVA testi sonuçları

Bağımlı Değişken	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	p
Kabul/sevgi	Gruplar Arası	1.773	2	.887	3.933	.021*
	Gruplar içi	74.174	329	.225		
	Total	75.948	331			
Sıkı denetim/kontrol	Gruplar Arası	1.272	2	.636	2.606	.075
	Gruplar içi	80.305	329	.244		
	Total	81.578	331			
Toplam puan	Gruplar Arası	.011	2	.005	.057	.945
	Gruplar içi	30.638	329	.093		
	Total	30.649	331			

*p<.05

Tablo 35 incelendiğinde öğrencilerin ölçeğin kabul ve sevgi alt boyutu puanları(p=.02) ile annelerinin eğitim durumu değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur(p<.05). Ölçeğin toplam puanı (p=.945) ve sıkı denetim alt boyutu puanına(p=.075) bakıldığında ise annelerin eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (p>.05). Farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu saptamak için Tukey çoklu karşılaştırma testi yapılmış ve Tablo 36’da gösterilmiştir.

Tablo 36

Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının anne eğitim durumu değişkenine göre Tukey testi sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) Anne eğitim durumu	(J) Anne eğitim durumu	Ortalama Farkı (I-J)	Standart Hata	p
Kabul/sevgi	İlkokul/Ortaokul	Lise	-.14387	.06566	.074
		Üniversite	-.14899*	.06104	.040*
	Lise	İlkokul/Ortaokul	.14387	.06566	.074
		Üniversite	-.00512	.07107	.997
	Üniversite	İlkokul/Ortaokul	.14899*	.06104	.040*
		Lise	.00512	.07107	.997

*p<.05

Tablo 36 incelendiğinde Tukey testinin sonucuna göre; ölçeğin kabul ve sevgi alt boyutundaki puanlar için; annesi üniversite mezunu olanlar ile ilkokul/ortaokul mezunu olanlar(p=.04) arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur(p<.05). Bu farklılaşma annesi üniversite mezunu olan grup lehinedir. Yani annesi üniversite mezunu olan çocuklar, diğer çocuklara göre ebeveynlerinden daha fazla kabul ve sevgi gördüğünü düşünmektedirler. Diğer gruplara bakıldığında ise annelerin eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır(p>.05).

4.4.4. Öğrencilerin Algıladıkları Ebeveyn Çocuk Yetiştirme Stillerinin Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Öğrencilerin Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanların baba eğitim durumu değişkenine ilişkin betimsel istatistikleri Tablo 37’de gösterilmiştir.

Tablo 37

Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının baba eğitim durumu değişkenine ilişkin betimsel istatistikler

Alt Boyutlar	Baba Eğitim Durumu	n	$\bar{x}$	ss
Kabul/sevgi	İlkokul/Ortaokul	120	3.9189	.48989
	Lise	90	3.9566	.53693
	Üniversite	107	4.0637	.43189
	Toplam	317	3.9785	.48794
Sıkı denetim/kontrol	İlkokul/Ortaokul	120	2.8485	.47343
	Lise	90	2.7601	.49197
	Üniversite	107	2.7659	.53404
	Toplam	317	2.7955	.49996
Toplam puan	İlkokul/Ortaokul	120	3.3837	.32176
	Lise	90	3.3584	.29409
	Üniversite	107	3.4148	.30190
	Toplam	317	3.3870	.30728

Öğrencilerin Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların baba eğitim durumu değişkenine göre farklılaşmasını ölçmek için Tek Yönlü ANOVA testi kullanılmış ve Tablo 38’de gösterilmiştir.

Tablo 38

Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının baba eğitim durumu değişkenine göre ANOVA testi sonuçları

Alt Boyutlar	Varyansın Kaynağı	Kareler		Kareler		p
		Toplamı	df	Ortalaması	F	
Kabul/sevgi	Gruplar Arası	1.246	2	.623	2.644	.073
	Gruplar içi	73.989	314	.236		
	Total	75.235	316			
Sıkı denetim/kontrol	Gruplar Arası	.543	2	.272	1.088	.338
	Gruplar içi	78.444	314	.250		
	Total	78.988	316			
Toplam puan	Gruplar Arası	.158	2	.079	.836	.434
	Gruplar içi	29.679	314	.095		
	Total	29.837	316			

*p<.05

Tablo 38 incelendiğinde baba eğitim durumuna göre ölçeğin kabul ve sevgi alt boyutu, sıkı denetim alt boyutu ve ölçeğin toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>.05$).

4.4.5. Öğrencilerin Algıladıkları Ebeveyn Çocuk Yetiştirme Stillerinin Akademik Başarı Değişkenine Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Öğrencilerin Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanların akademik başarı değişkenine ilişkin betimsel istatistikleri Tablo 39’da gösterilmiştir.

Tablo 39

Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının akademik başarı değişkenine ilişkin betimsel istatistikler

Alt Boyutlar	Karne Notu	n	$\bar{x}$	ss
Kabul/sevgi	Belge yok/Geçer	15	3.606	.4576
	Teşekkür belgesi	73	3.910	.4858
	Takdir belgesi	278	4.012	.4680
	Toplam	366	3.975	.4778
Sıkı denetim/kontrol	Belge yok/Geçer	15	2.760	.5597
	Teşekkür belgesi	73	2.837	.4552
	Takdir belgesi	278	2.769	.4984
	Toplam	366	2.782	.4921
Toplam puan	Belge yok/Geçer	15	3.183	.3998
	Teşekkür belgesi	73	3.373	.3094
	Takdir belgesi	278	3.390	.2905
	Toplam	366	3.379	.3012

Öğrencilerin Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeğinden ve alt boyutlarından aldığı puanların akademik başarı değişkenine göre farklılaşma durumunu ölçmek için Tek Yönlü ANOVA testi kullanılmış ve Tablo 40'ta gösterilmiştir.

Tablo 40

Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının akademik başarı değişkenine göre ANOVA testi sonuçları

Alt Boyutlar	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Kabul/sevgi	Gruplar Arası	2.730	2	1.365	6.147	.002**
	Gruplar içi	80.607	363	.222		
	Toplam	83.337	365			
Sıkı denetim/kontrol	Gruplar Arası	.274	2	.137	.564	.569
	Gruplar içi	88.118	363	.243		
	Toplam	88.392	365			
Toplam puan	Gruplar Arası	.615	2	.308	3.435	.033*
	Gruplar içi	32.515	363	.090		
	Toplam	33.131	365			

*p<.05, **p<.01

Tablo 40 incelendiğinde öğrencilerin karne notu değişkenine göre ölçeğin toplam puanlarında ($p=.03$) ve kabul ve sevgi alt boyutu puanlarında ($p=.002$) istatistiksel olarak anlamlı olarak farklılık bulunmuştur ($p<.05$, $p<.01$). Öğrencilerin ölçeğin sıkı denetim alt boyutu puanlarında ise karne notu değişkenine göre anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>.05$). Farklılıkların hangi gruplardan olduğunu saptamak için Tukey çoklu karşılaştırma testi yapılmış ve Tablo 41’de gösterilmiştir.

Tablo 41

Öğrencilerin algıladığı ebeveyn çocuk yetiştirme tutumları puanlarının akademik başarı değişkenine göre Tukey testi sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) Karne notu	(J) Karne notu	Ortalama Farkı (I-J)	Standart Hata	p
Kabul/sevgi	Belge yok/Geçer	Teşekkür belgesi	-.30428	.13359	.060
		Takdir belgesi	-.40605*	.12491	.004**
	Teşekkür belgesi	Belge yok/Geçer	.30428	.13359	.060
		Takdir belgesi	-.10178	.06197	.229
	Takdir belgesi	Belge yok/Geçer	.40605*	.12491	.004**
		Teşekkür belgesi	.10178	.06197	.229
Toplam puan	Belge yok/Geçer	Teşekkür belgesi	-.19058	.08484	.065
		Takdir belgesi	-.20754*	.07933	.025*
	Teşekkür belgesi	Belge yok/Geçer	.19058	.08484	.065
		Takdir belgesi	-.01696	.03936	.903
	Takdir belgesi	Belge yok/Geçer	.20754*	.07933	.025*
		Teşekkür belgesi	.01696	.03936	.903

*p<.05, **p<.01

Tablo 41 incelendiğinde yapılan Tukey çoklu karşılaştırma testi sonucunda; ölçeğin toplam puanları için, öğrencilerden takdir belgesi alan ile belge almayan gruplar ($p=.02$) arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur($p<.01$). Bu farklılaşma takdir belgesi alan öğrenciler lehinedir. Ölçeğin kabul ve sevgi alt boyutuna bakıldığında da öğrencilerden takdir belgesi olanlar ile belge almayan gruplar arasında($p=.04$) istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur($p<.05$). Bu farklılaşma da takdir belgesi alanlar lehinedir. Diğer gruplar arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır($p>.05$). Bu sonuca göre takdir belgesi alan öğrencilerin ebeveynlerini olumlu görmelerinin, belge almayan öğrencilerden daha fazla olduğu gözlemlenmektedir.

4.5. Algılanan Öz Düzenleme Ölçeği, Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği ve Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkiye Ait Bulgular

Öğrencilerin Algılanan Öz Düzenleme Ölçeği, Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği ve Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği puanları arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla Pearson Korelasyon Analizi kullanılmıştır. Elde edilen bilgiler Tablo 42’de gösterilmiştir.

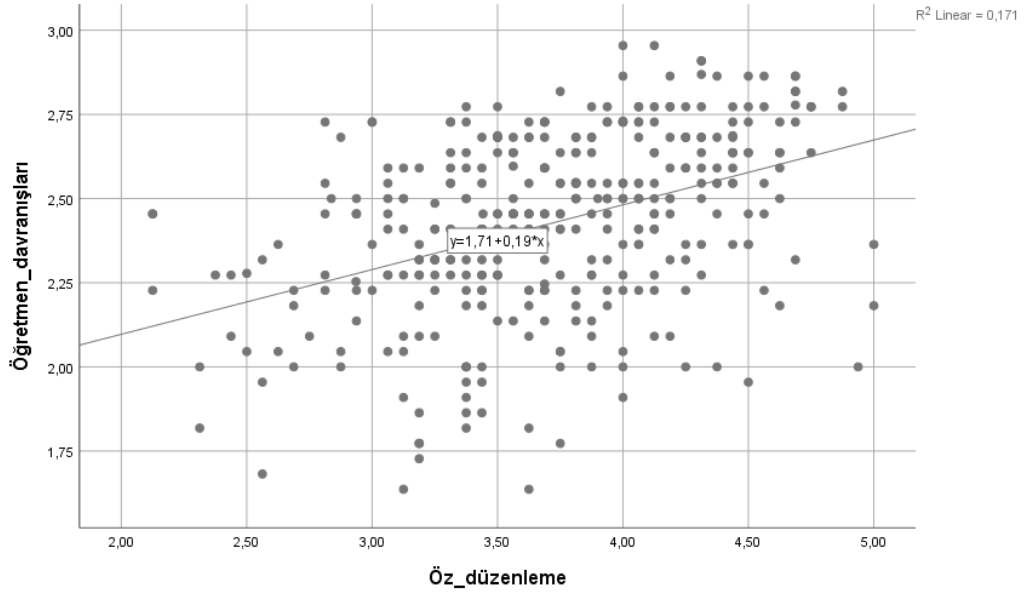
Tablo 42

Algılanan Öz Düzenleme Ölçeği, Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği ve Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği puanları arasındaki ilişkiye ait Pearson Korelasyon Analizi

Ölçekler		AÖ Ölçeği	AÖD Ölçeği	ÇYT Ölçeği
Algılanan Öz	Pearson r	1	.414	.404
Düzenleme Ölçeği	p		.000**	.000**
	n	366	366	366
Algılanan Öğretmen	Pearson r	.414	1	.336
Davranışları Ölçeği	p	.000**		.000**
	n	366	366	366
Çocuk Yetiştirme	Pearson r	.404	.336	1
Tutumları Ölçeği	p	.000**	.000**	
	n	366	366	366

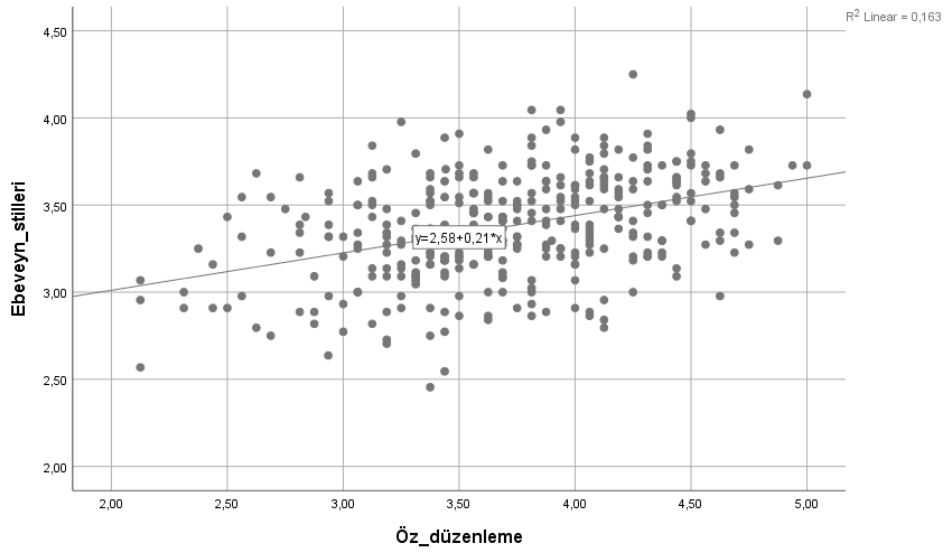
**p<.01

Tablo 42 incelendiğinde; Algılanan Öz Düzenleme Ölçeği toplam puanları ile Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği puanları arasında güçlü düzeyde pozitif($r=0.414$) ve anlamlı($p<.01$) bir ilişki bulunmuştur. Yani katılımcıların öz düzenlemeleri ile öğretmenlerini olumlu görmeleri güçlü bir ilişki ile anlamlı olarak birlikte artmaktadır. Bu ilişki Şekil 2’deki dağılım grafiğinde gösterilmiştir.

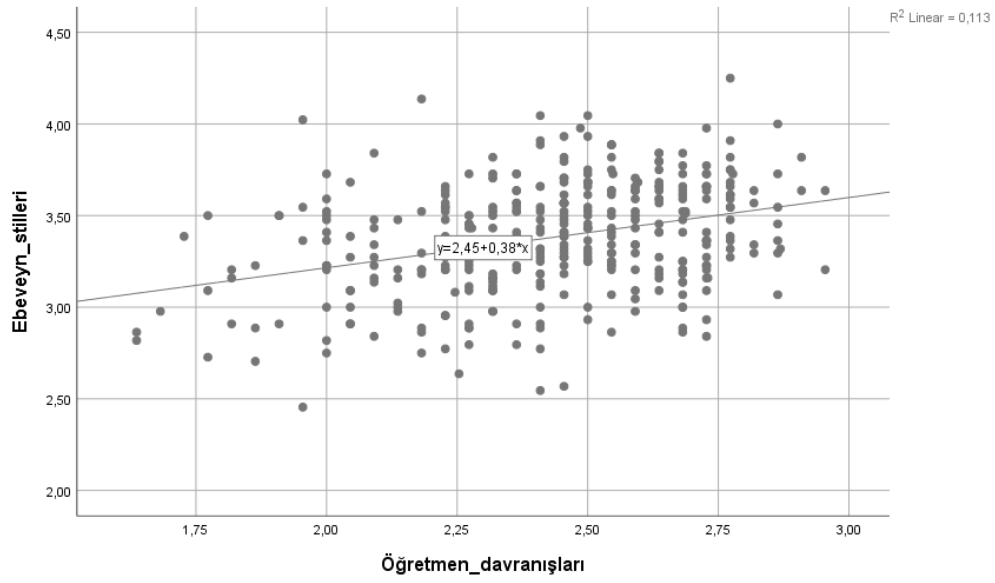
Şekil 2.Öz düzenleme ve öğretmen davranışı puanlarının dağılım grafiği.

Tablo 42 incelendiğinde; Algılanan Öz Düzenleme Ölçeği toplam puanları ile Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği toplam puanları arasında güçlü düzeyde pozitif($r=.404$) ve anlamlı($p<.01$) bir ilişki bulunmuştur. Yani katılımcıların öz düzenlemeleri ile ebeveynlerini olumlu görmeleri güçlü bir ilişki ile anlamlı olarak birlikte artmaktadır. Bu ilişki Şekil 3'teki dağılım grafiğinde gösterilmiştir.

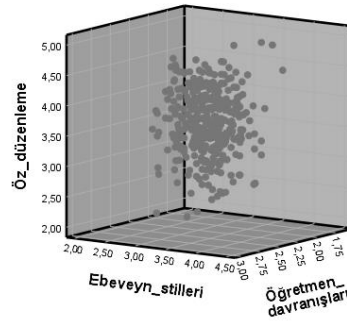
Şekil 3. Öz düzenleme ve ebeveyn stilleri puanlarının dağılım grafiği.

Tablo 42 incelendiğinde; Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği toplam puanları ile Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği toplam puanları arasında güçlü düzeyde pozitif($r=.336$) ve anlamlı($p<.01$) bir ilişki bulunmuştur. Yani katılımcıların öğretmenlerini olumlu görmeleri ile ebeveynlerini olumlu görmeleri güçlü bir ilişki ile anlamlı olarak birlikte artmaktadır. Bu ilişki Şekil 4'teki dağılım grafiğinde gösterilmiştir.

Şekil 4. Ebeveyn stilleri ve öğretmen davranışı puanlarının dağılım grafiği.

Tablo 42 ve Şekil 2, Şekil 3, Şekil 4 incelendiğinde; Algılanan Öz Düzenleme Ölçeği, Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği ve Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği puanları arasında güçlü derecede pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yani ebeveyn ile öğretmeni olumlu görme ve öz düzenleme becerilerinin güçlü ilişki ile birlikte artış gösterdiği söylenebilir. Bu ilişkiler Şekil 5'te üç boyutlu dağılım grafiğinde verilmiştir.

Şekil 5.Öz düzenleme, ebeveyn stilleri ve öğretmen davranışı puanlarının üç boyutlu dağılım grafiği.

Elde edilen bulgular sonucunda öğrencilerin öz düzenlemeleri ile algıladıkları ebeveyn stilleri ve öğretmen davranışları güçlü ve anlamlı bir ilişkiye sahip olduğu görülmüştür. Bununla beraber öz düzenleme ile algılanan ebeveyn stili ve öğretmen davranışları cinsiyete göre farklılık göstermemektedir. Ayrıca akademik başarısı ve ebeveynin eğitim seviyesi yüksek olan öğrencilerin öz düzenlemelerinin daha fazla olduğu görülmektedir. Bununla birlikte öz düzenlemeleri yüksek olan öğrencilerin ebeveynlerini ve öğretmenlerini daha olumlu, demokratik algıladıkları söylenilebilir. Bulgulara ilişkin detaylı açıklama ve yorumlar, tartışma ve sonuç kısmında yer almaktadır.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgulara göre; öz düzenleme, öğrencilerin algıladığı ebeveyn stilleri ile öğretmen davranışı demografik değişkenler açısından tartışılmakta ve sonuçlara yer verilmektedir.

5.1.1. Öğrencilerin Öz Düzenlemelerine İlişkin Tartışma ve Sonuç

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin öz düzenleme puan ortalamaları orta düzeyde olduğu gözlemlenmiştir. Temel vd. (2023) çocukların öz düzenleme becerileri orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Yılmaz ise (2020), çalışmasında çocukların öz düzenlemelerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Tekin (2018), çalışmasında öğrencilerin öz düzenlemelerinin yüksek olduğu ve dikkat puanlarının olumlu duygu puanlarından daha yüksek olduğunu belirtmiştir. Bu çalışmalardaki farklılıkların çalışma grubundaki farklılıktan kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

Öğrencilerin öz düzenlemeleri cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde kadın ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Ancak öz düzenleme toplam puanları ve arayış alt boyutunda erkek öğrencilerin ortalama puanları; açık olma alt boyutunda ise kadın öğrencilerin ortalama puanları daha yüksek çıkmıştır. Alan yazın incelendiğinde birçok çalışmada öz düzenleme becerileri cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı görülmektedir (Tavlı, 2007; Fındık Tanrıbuyurdu, 2012; Ertürk Kara ve Gönen 2015; Tekin, 2018; Şepitci, Sarıbaş ve Gültekin-Akduman, 2019; Özbey vd., 2018; Temel vd, 2023; Açıkgül ve Tuhan, 2023).

Bununla birlikte alan yazında öz düzenleme puanlarının kadın öğrenciler lehine sonuçlandığı çalışmalar da bulunmaktadır (Raffaelli vd, 2005; Kurbet, 2010; Wanless vd, 2011; Denham vd, 2012; Aktan, 2012; Kirişçi ve Konik, 2016; Özbey, 2018; Eroğlu, 2018; Karakurt, 2019; Azkeskin vd, 2020; Tuzcuoğlu, Azkeskin vd., 2020; Baysal ve Özgenel, 2019). Saraç, Abanoz ve Ogelman (2021), okul öncesi öğrencileriyle yaptıkları çalışmada kadın öğrencilerin öz düzenleme becerilerinin erkek öğrencilerden daha fazla olduğu görülmüştür. Sucuoğlu'nun (2022), üniversite öğrencilerine yaptığı bir çalışmasında da çevrimiçi öz düzenleme puanlarının kadın öğrencilerde daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Buna farklı olarak alan yazında öz düzenleme puanlarının erkek öğrencilerin

lehine de sonuçlandığı çalışmalar da bulunmaktadır (Üredi ve Üredi, 2005). Öz düzenleme puanlarının kadın öğrenciler ile erkek öğrenciler arasında fark olmasının kaynağının kültürel farklılıklar ve ebeveynin tutumu olduğu öne sürülmektedir (Tutkun, Tezel-Şahin ve Işıktekiner, 2016; Eroğlu, 2018). Bunun yanında çalışma grubunun farklı olması ve öğrencilerin bireysel farklılıkları ile alakalı olduğu da düşünülmektedir.

Öğrencilerin öz düzenlemeleri kardeş sayısı değişkenine göre incelendiğinde; ölçeğin toplam puanında bir farklılık görülmemiş ancak açık olma alt boyutunda anlamlı bir farklılık görülmüştür. Bir veya iki kardeşi olan öğrencilerin açık olma düzeylerinin, üç veya daha fazla kardeşi olan öğrencilerden daha fazla olduğu gözlemlenmiştir. Yani kardeşi daha az olanların açık olma düzeylerinin diğer öğrencilere göre daha fazla olduğu söylenebilir. Bu bağlamda az kardeşe sahip öğrencilerin kendilerini daha açık ve kolay ifade edebileceği düşünülmektedir. Az çocuğa sahip olan ebeveynlerin çocuğu ile daha çok vakit geçirip ilgilenebileceği böylelikle öz düzenleme becerilerinin gelişmesine daha fazla katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Sonuçla ilişkili olarak alan yazında kardeş sayısı arttıkça öz düzenleme puanının azaldığı görülen çalışmalar bulunmaktadır (Ertürk, 2013; Tutkun, Tezel-Şahin ve Işıktekiner, 2016; Dağgöl, 2016). Eke (2017), ise yaptığı çalışmasında ise kardeş sayısı arttıkça öğrencilerin kontrol becerilerinin de arttığını gözlemlemiştir. Bununla birlikte yapılan bazı araştırmalarda ise öz düzenlemenin kardeş sayısı değişkenine göre farklılaşmadığı görülmektedir (Tekin, 2018; Yılmaz, 2020). Sonuçlardaki bu değişiklikler farklı çalışma gruplarından kaynaklanabilir.

Öğrencilerin öz düzenlemeleri anne eğitim durumu değişkenine göre incelendiğinde; ölçeğin açık olma boyutunda anlamlı bir farklılık görülmüştür. Üniversite mezunu olan annelerin çocuklarının ilkökul/ortaokul mezunu olan annelerin çocuklarına göre açık olma düzeyleri daha yüksek çıkmıştır. Bu durumda öğrencilerin açık olma düzeylerine, üniversite mezunu annelerin ilkökul/ortaokul mezunu annelerden daha fazla katkı sağladığı söylenebilir. Alan yazında da bu bulgulara benzer olarak öğrenim seviyesi yüksek annelerin çocuklarının öz düzenlemelerinin daha fazla görüldüğü çalışmalar bulunmaktadır (İvrendi, 2011; Ertürk, Kara ve Gönen, 2015; Yılmaz, 2020). Öztürk (2017), ise çalışmasında öğrenim düzeyi düşük anneye sahip çocukların öz düzenlemelerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bazı çalışmalarda ise anne eğitim durumu ile öz düzenleme arasında farklılaşma görülmemiştir (Kurbet,2010; Tuzcuoğlu, Azkeskin vd, 2020). Çalışmalar incelendiğinde anne eğitim durumunun öz düzenlemedeki farklılığı açıklamada tek başına yeterli olmadığı görülmekte ve

bu farklılığın ebeveyn tutumları, ailenin sosyo-kültürel ortamı ile de alakalı olduğu düşünülmektedir.

Öğrencilerin öz düzenlemeleri baba eğitim durumu değişkenine göre incelendiğinde; ölçeğin toplam puanı ve açık olma boyutunda anlamlı bir farklılık görülmüştür. Her iki boyutta da üniversite mezunu olan babaların çocukları ilkokul/ortaokul mezunu olan babaların çocuklarına göre açık olma düzeyleri daha yüksek çıkmıştır. Bu durumda öğrencilerin öz düzenlemelerine ve açık olma düzeylerine, üniversite mezunu babaların ilkokul/ortaokul mezunu babalardan daha fazla katkı sağladığı söylenebilir. Bu bulgulara paralel olarak alan yazın incelendiğinde, baba eğitim durumunun yükseldikçe öğrencilerin öz düzenleme puanlarının da yükseldiğine dair çalışmalar gözlemlenmiştir (Şepitçi, 2018; Arabacı, 2019). Ayrıca baba eğitim durumunun öz düzenlemenin dikkat dürtü ve olumlu duygu alt boyutunu etkilediği sonucuna ulaşılan çalışmalar da bulunmaktadır (Ertük Kara ve Gönen, 2015). Babanın eğitim seviyesi arttıkça çocuğun öz düzenlemesinin arttığı ve çocuğuna daha iyi öğrenme imkânı sağladığı görülmektedir (Temiz, 2019). Bu sonuca farklı olarak öz düzenlemenin baba eğitim durumuna göre farklılaşmadığı çalışmalar da görülmüştür (Tuzcuoğlu, Azkeskin vd., 2020; Akgül ve Aldan Karademir, 2023).

Öğrencilerin öz düzenlemeleri akademik başarı değişkenine göre incelendiğinde; ölçeğin toplam puanı ve açık olma alt boyutunda anlamlı bir farklılık görülmüştür. Ölçeğin toplam puanı için, takdir belgesi alan öğrenciler belge almayan öğrencilere göre daha yüksek puan almışlardır. Ölçeğin açık olma boyutu için ise takdir belgesi alan öğrenciler; teşekkür belgesi alan ve belge almayan öğrencilere göre daha yüksek puan almışlardır. Bu durumda akademik başarısı yüksek olan öğrencilerin öz düzenlemesinin ve açık olma düzeylerinin diğer öğrencilere göre yüksek olduğu söylenebilir. Bulgulara paralel olarak alan yazında öz düzenleme ve akademik başarının arasında pozitif yönlü ilişki bulunan çalışmalar görülmektedir (Aktan, 2012; Yağlı, 2014).

5.1.2. Öğrencilerin Algıladığı Ebeveyn Stillerine İlişkin Tartışma ve Sonuç

Öğrencilerin algıladığı ebeveyn stilleri cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; ölçeğin toplam puanı için kadın ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Erkek öğrencilerin toplam puanlarının kadın öğrencilerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durumda erkek öğrencilerin ailelerini olumlu görmelerinin kadın öğrencilerden daha fazla olduğu söylenebilir. Bu bulguya paralel olarak Tozkoparan (2014), çalışmasında kadın öğrencilerin ailelerini daha otoriter gördüğü ve erkek öğrencilerin ise ailelerini hoşgörülü gördüğü sonucuna ulaşmıştır. Ebeveynlerini olumlu görmenin kadın

öğrenciler lehine olduğu çalışmalar da bulunmaktadır (Bostan, 1993; Erdoğan ve Uçukoğlu, 2011; Özcan ve Eranıl, 2018). Dinçer'in (2008), çalışmasında kadın öğrenciler ebeveynlerini daha demokratik görürken, erkek öğrenciler ise ebeveynlerini daha otoriter görmekte-dirler. Kağıtçıbaşı'na (1980) göre Türkiye'de yapılan çalışmalarda kız çocuklar erkek çocuklara göre daha itaatkâr ve daha bağlı olduğu görülmektedir. Bu araştırmada da farklılaşmanın kadınların aleyhine olmasının sebebi, kız çocukların daha itaatkâr ve daha bağlı olmasından dolayı ebeveynlerini otoriter görmelerinden kaynaklanıyor olabilir. Ayrıca sosyo-kültürel farklılıkların Bazı çalışmalarda ise cinsiyete göre ebeveyn tutumlarında bir değişiklik gözlemlenmemiştir (Baumrind, 1996; Ersoy, 2013; Arabacıoğlu, 2019; Yılmaz, 2020; Bilgici, 2022).

Öğrencilerin algıladığı ebeveyn stilleri kardeş sayısı değişkenine göre incelendiğinde; ölçeğin kabul ve sevgi alt boyutunda anlamlı bir farklılık görülmüştür. Kabul ve sevgi alt boyutu için kardeşi olmayan öğrencilerin; üç veya daha fazla kardeşi olan öğrencilerden; bir veya iki kardeşi olan öğrencilerin de üç veya fazla kardeşi olan öğrencilerden daha yüksek puan aldığı gözlemlenmiştir. Bu sonuca göre kardeşi olmayan ve bir veya iki kardeşi olan öğrencilerin ebeveynlerini olumlu görmelerinin, üç veya daha fazla kardeşi olan öğrencilerden daha fazla olduğu söylenebilir. Bu sonucu destekleyen birçok çalışma vardır. Özyürek ve Tezel (2005), kardeş sayısı arttıkça ebeveynin daha otoriter tutum sergilediği ve bu değişimin ebeveynin sabrının azalmasından kaynaklandığını belirtmişlerdir. Yılmaz (2020), çalışmasında ise kardeş sayısı değişkenine göre ebeveyn tutumlarında bir değişiklik gözlemlenmemiştir.

Öğrencilerin algıladığı ebeveyn stilleri anne eğitim durumu değişkenine göre incelendiğinde; ölçeğin kabul ve sevgi alt boyutunda anlamlı bir farklılık görülmüştür. Annesi üniversite mezunu olan öğrenciler ile annesi ilkokul/ortaokul mezunu olan öğrenciler arasında farklılık bulunmuştur. Bu farklılık annesi üniversite mezunu olanlar lehinedir. Bu durumda öğrencilerin ebeveynlerinden kabul ve sevgi görme noktasında, üniversite mezunu annelerin ilkokul/ortaokul mezunu annelerden daha fazla katkı sağladığı söylenebilir. Alan yazında bu bulguları destekleyecek birçok çalışma bulunmaktadır. T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumunun (1995), yaptığı çalışma sonucunda annenin eğitim düzeyi arttıkça bilişsel uyarma, sıcaklık, duyarlılık, açıklayıcı akıl yürütme gibi davranışların arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Yani annenin eğitim seviyesi yükseldikçe, çocuklarına gösterdiği destekleyici davranışlar da artmaktadır (Baydar, Akçınar ve İmren, 2012). Lucassen ve arkadaşları (2015), yaptıkları çalışmada annelerin duyarsızlığı ile babaların katı davranışlarının öğrencilerde düşük öz kontrol ve üstbilişe sebep olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu bağlamda ebeveynin eğitim

seviyesinin artmasının ve bilinçli çocuk yetiştirmesinin öğrencilerin davranışlarını olumlu yönde etkilemekte önemli rol oynadığı görülmektedir.

Öğrencilerin algıladığı ebeveyn stilleri baba eğitim durumu değişkenine göre incelendiğinde; ölçeğin toplam puanı alt boyutlarında anlamlı bir farklılaşma görülmemiştir. Bu sonuçla çelişen, babanın eğitim seviyesi yükseldikçe ebeveynlerini olumlu görme düzeyleri de artan çalışmalar bulunmaktadır (Tezel Şahin ve Özyürek, 2008; Toktamış, 2008). Satılmış'ın (2010), çalışmasında ise babası üniversite mezunu olan öğrencilerin, babası ilkokul mezunu olan öğrencilere göre ebeveynlerini demokratik görme algıları fazladır.

Öğrencilerin algıladığı ebeveyn stilleri akademik başarı değişkenine göre incelendiğinde; ölçeğin toplam puanı ve kabul ile sevgi alt boyutunda anlamlı bir farklılık görülmüştür. Her iki boyut için de takdir belgesi alan öğrenciler belge almayan öğrencilere göre daha yüksek puan almışlardır. Bu durumda akademik başarısı yüksek olan öğrencilerin ebeveynlerini olumlu algılamaları ve ebeveynlerinden kabul sevgi görmelerinin diğer öğrencilere göre yüksek olduğu söylenebilir. Alan yazında bu bulgulara paralel olarak birçok çalışma vardır (Grusec ve Hastings, 2006; Erdoğan, 2013) Jencks ve arkadaşları çalışmasında öğrencilerin akademik hayatında başarılı olmasının yarından fazlasının ebeveynin tutumu ile alakalı olduğunu öne sürmüştür (Malkoç, 1991). Sarker vd. (2017), çalışmasında ebeveyn tutumlarının özellikle kadın öğrencilerin akademik başarısında etkili olduğunu belirtmiştir. Bu bulgularla çelişen Akıl'ın (2010), çalışmasında ise öğretmen davranışı ile akademik başarı arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

5.1.3. Öğrencilerin Algıladığı Öğretmen Davranışına İlişkin Tartışma ve Sonuç

Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışları cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; kadın ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Ancak puan ortalamalarına bakıldığında erkek öğrencilerinin algıladığı öğretmen davranışları puanı kadın öğrencilere göre daha yüksek çıkmıştır. Yani erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre öğretmenlerini daha olumlu gördüğü söylenebilir. Ayrıca erkek öğrencilerin öğretmenlerini daha demokratik gördüğü; kadın öğrencilerin ise öğretmenlerini daha otoriter gördüğü gözlemlenmiştir. Alan yazında öğretmen davranışlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı gözlemlenen çalışmalar bulunmaktadır (Erdem ve Sarıtaş, 2006; Güzel, 2017). Bununla birlikte Kumral (2009), çalışmasında kadın öğrencilerin öğretmenlerinin davranışlarını daha otoriter ve katı gördüğü sonucuna ulaşmıştır. Arslantaş (2011), yaptığı çalışmada kadın öğrenciler öğretmenlerini iletişim becerisi konusunda daha yeterli

görmektedirler. Murat vd. (2006), yaptığı çalışmada ise erkek öğrenciler öğretmenlerinin eğitim-öğretim etkinliklerini daha yeterli görmektedirler.

Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışları kardeş sayısı değişkenine göre incelendiğinde; ölçeğin toplam puanında ve demokratik alt boyutunda anlamlı bir farklılık görülmüştür. Ölçeğin toplam puanı için, kardeşi olmayan öğrencilerin, kardeşi üç veya fazla olan öğrencilerden daha fazla yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Ölçeğin demokratik olma alt boyutu için ise kardeşi olmayan öğrencilerin; diğer öğrencilerden daha yüksek puanı olduğu gözlemlenmiştir. Bu sonuca göre kardeşi olmayan öğrencilerin öğretmenlerini olumlu görmeleri, üç veya daha fazla kardeşi olan öğrencilerden daha fazla olduğu çıkarılabilir. Ayrıca kardeşi olmayan öğrencilerin öğretmenlerini daha demokratik gördüğü söylenebilir.

Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışları anne eğitim durumu değişkenine göre incelendiğinde; ölçeğin toplam puanı ve demokratik alt boyutunda anlamlı bir farklılık görülmüştür. Ölçeğin toplam puanı için; annesi lise mezunu olan öğrencilerin puanları ile annesi ilkokul/ortaokul mezunu öğrencilerin puanları arasında anlamlı farklılık gözlemlenmiştir. Bu farklılık annesi lise mezunu olan öğrenciler lehinedir. Demokratik alt boyu için ise annesi üniversite ve lise mezunu olan öğrencilerin puanları ile annesi ilkokul/ortaokul mezunu olan öğrencilerin puanları arasında anlamlı farklılık gözlemlenmiştir. Bu farklılık annesi üniversite mezunu olan öğrenciler lehinedir. Bu durumda öğrencilerin öğretmenlerini demokratik algılamasında üniversite mezunu annelerin; lise, ilkokul ve ortaokul mezunu annelerden daha fazla katkı sağladığı söylenebilir.

Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışları baba eğitim durumu değişkenine göre incelendiğinde; ölçeğin demokratik olma alt boyutunda anlamlı bir farklılık görülmüştür. Demokratik alt boyut için; babası üniversite mezunu olan öğrenciler ile babası ilkokul/ortaokul mezunu olan öğrenciler arasında anlamlı farklılık gözlemlenmiştir. Bu farklılık babası üniversite mezunu olan öğrenciler lehinedir. Bu durumda öğrencilerin öğretmenlerini demokratik algılamasında, üniversite mezunu babaların ilkokul/ortaokul mezunu babalardan daha fazla katkı sağladığı söylenebilir. Ebeveynin eğitim seviyesine göre çocuk yetiştirme tutumunun da değiştiği düşünüldüğünde; çocuklar ebeveynin tutumlarından, davranışlardan etkilenmekte ve kendi düşünce, davranışlarına yön vermektedirler. Çocuklarını bilinçli bir şekilde yetiştiren ebeveynler, çocukların çevre ile iletişim ve etkileşimlerini yönetebilmelerine de rol oynayabilir. Bu bağlamda eğitim seviyesi yüksek olan ebeveynlerin; yetiştirdiği çocuklarının öğretmenlerini, sosyal çevresini de olumlu ve demokratik algılanmasında katkısı olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin algıladığı öğretmen davranışları akademik başarı değişkenine göre incelendiğinde; ölçeğin toplam puanı ve demokratik olma alt boyutunda anlamlı bir farklılaşma görülmüştür. Her iki boyut için takdir belgesi alan öğrenciler; teşekkür belgesi alan ve belge almayan öğrencilere göre daha yüksek puan almışlardır. Bu durumda akademik başarısı yüksek olan öğrencilerin öğretmenlerini daha olumlu ve demokratik gördüğü söylenebilir. Gordon (2013), öğretmenleri ile ilişkileri etkin olan öğrencilerin daha iyi öğrendiğini öne sürmüştür. Sezgin (2013), çalışmasında öğretmenini olumlu gören öğrencilerin akademik başarılarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yapılan birçok çalışma sonucunda öğretmen davranışlarını olumlu gören öğrencilerin akademik başarısının daha yüksek olduğu görülmüştür (Özgüven, 1974; Gürkan,1987; Baykul, 1990; Özler, 1998; Elçi, 2002; Akkoyunlu, 2003; Jones ve Jones 2012).

5.1.4. Ebeveyn Stili ve Öğretmen Davranışları ile Öğrencilerin Öz Düzenlemeleri Arasındaki İlişkiye Yönelik Tartışma ve Sonuç

Algılanan Öz Düzenleme Ölçeği toplam puanları ile Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği puanları arasında güçlü düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Yani öğrencilerin öz düzenleme becerileri ile öğretmenlerini olumlu görmeleri arasında güçlü ve anlamlı bir ilişki görülmektedir. Yılmaz (2018), çalışmasında öğretmenlerin, öz düzenlemeli öğretime ilişkin öz yeterliklerini iyi düzeyde hissettiklerini belirtmişlerdir. Gömleksiz ve Demiralp (2012), öğretmen adayları için öz düzenleme becerilerinin geliştirmenin faydalı olacağını ve hizmet içi eğitimler verilmesinin buna katkı sağlayacağını belirtmişlerdir. Can Aran (2015), ise çalışmasında öğretmenlerin öz düzenleme hakkında daha fazla bilgiye ihtiyaç duyduğu sonucuna ulaşmıştır.

Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği toplam puanları ile Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği toplam puanları arasında güçlü düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Yani öğrencilerin öğretmenlerini olumlu görmeleri ile ebeveynlerini olumlu görmeleri arasında güçlü ve anlamlı bir ilişki görülmektedir. Öğretmen ile ebeveynler arasındaki ilişki ve iş birliği öğrencinin okula gitme isteğini etkilemektedir. Aynı zamanda bu ilişkinin kalitesi öğrencinin okul hayatındaki başarılarına olumlu yönde etkilemektedir. Ancak bu ilişkinin zayıf olduğu durumlarda çocuktaki yansımının olumsuz olduğu gözlemlenmektedir (Ekinci, 2019). Gökçe (2000), ise özellikle ilkokulda bu iş birliğinin oluşturulmasının, çocuğun gelecek yaşantısı için büyük rol oynadığını belirtmiştir.

Algılanan Öz Düzenleme Ölçeği toplam puanları ile Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği toplam puanları arasında güçlü düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Yani öğrencilerin öz düzenlemeleri ile ebeveynlerini olumlu görmeleri arasında güçlü ve anlamlı bir ilişki görülmektedir. Bu sonuca ilişkin bazı çalışmalarda ebeveynin olumlu davranışlarının öğrencilerin davranışsal öz düzenlemelerini arttırdığı belirtilmektedir (Mathis ve Bierman, 2015; Meunier ve Noel, 2014). Bayındır (2016), çalışmasında itaat bekleyen ebeveynlerin çocuklarının daha düşük öz düzenlemeye sahip olduğunu belirtmiştir. Yılmaz ise (2020), çalışmasında ebeveynlerin aşırı koruyucu tutumlarının arttıkça öğrencilerin öz düzenlemelerinin azaldığı sonucuna ulaşmıştır.

Aşırı koruyucu ebeveyn tutumunda yetişen çocuklar; alınganlık, öz güven eksikliği gibi durumların görüldüğü gözlenmiştir; otoriter ebeveyn tutumunda yetişen çocuklar öğretmenine itaat etme, çevresiyle iletişimde zorlanma, öğretmenden korkma, akademik başarısızlık ve aşırı kaygı gibi durumlar görülmektedir. Aşırı hoş görülü tutumla yetişen öğrenciler ise sınıfta kurallara uymakta zorluk yaşarlar. Çünkü ailesi tarafından koşulsuz bir şekilde kabul gören fazla izin verilen çocuk aynı davranışı öğretmeni ve arkadaşlarından da bekler. Bununla birlikte demokratik ebeveyn tutumunda yetişen öğrencilerin ise empati becerileri gelişmiş, sorumluluk alan, kendini ifade edebilen özgüvenli bireyler olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Erdoğan, 2013).

Araştırmanın bulguları özetlendiğinde, öz düzenleme ile algılanan ebeveyn stili ve öğretmen davranışlarının cinsiyete göre farklılık göstermemektedir. Bununla birlikte akademik başarı ve ebeveynin eğitim seviyesi yüksek olan öğrencilerin öz düzenlemelerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Bununla birlikte öz düzenlemeleri yüksek olan öğrencilerin ebeveynlerini ve öğretmenlerini daha olumlu, demokratik algıladıkları söylenilebilir. Ayrıca ebeveynlerin ve öğretmenin olumlu tutum ve davranışlarının, öğrencilerin öz düzenleme becerilerinin gelişmesine katkı sağladığı ifade edilebilir. Bu bağlamda araştırmanın ana problemine ilişkin bulgulara göre; öğrencilerin öz düzenlemeleri, algıladığı öğretmen davranışı ve ebeveyn stilleri arasında pozitif yönlü güçlü derecede anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Alan yazındaki araştırmalarda da görüldüğü gibi bu bulgular desteklenmektedir.

Bu araştırma sonucunda öz düzenleme becerileri, ebeveyn stilleri ve öğretmen davranışlarının güçlü bir ilişkiye sahip olduğu sonucuna ulaşılmış ve böylelikle birey, aile ve öğretmen arasındaki etkileşimin önemi açık bir şekilde görülmüştür. Aradaki etkileşimin

kalitesinin artması hem bireye hem de topluma katkı sağlayacaktır. Bu bağlamda özellikle aile ve öğretmenlerin bilinç kazanmasına yönelik çalışmaların yapılması gerektiği düşünülmekte ve öneriler sunulmaktadır.

5.2. Öneriler

Bu bölümde araştırma bulguları göz önüne alınarak öneriler sunulmuştur:

Araştırmaya öğretmen ve aileler de dahil edilip daha kapsamlı çalışma ile sonuçlar kıyaslanabilir.

Bu araştırma sadece ilkokul 4. sınıftaki öğrencilere yapılmıştır bu sebeple farklı kademedeki öğrencilerle çalışma yapıp farklılıklar incelenebilir.

Bu araştırma nicel araştırma yöntemleri ile yapılmıştır, gelecekteki çalışmalara nitel araştırma yöntemleri de eklenerek daha kapsamlı çalışmalar yapılabilir.

Öz düzenlemeli öğrenme modeli uygulayarak aynı öğrenciler üzerinde boylamsal çalışmalar yapılabilir ve öz düzenleme becerilerindeki gelişim incelenebilir.

Görev yapan öğretmenlere öz düzenleme ve etkili öğretmen davranışları konusunda bilinçlendirmek ve farkındalık oluşturmak için seminerler, hizmet içi eğitim verilebilir.

Öğretmen adaylarının öz düzenleme ve önemi hakkında bilinçlendirilmesi için eğitim fakültesindeki derslere ve konulara eklemeler yapılabilir.

Öğretmen ve ailenin iş birliğini artırabilmek adına okul içinde ve dışında çeşitli etkinlikler düzenlenebilir.

Ailenin çocuk yetiştirme konusunda yönlendirmeye ve bilinçlendirilmeye ihtiyacı olduğu düşünülmektedir. Bu sebeple aileler için de rehberlik ve psikolojik danışma hizmeti verilebilir. Bununla birlikte bilinci artırmaya yönelik çeşitli seminerler, toplantılar ve kurslar düzenlenebilir. Uzman kişiler tarafından hazırlanmış; ailelere çocuk yetiştirme ve eğitim hakkında bilinç kazandıracak televizyon programları yayınlanabilir. Ayrıca cep telefonlarında kullanılabilecek aile eğitimi uygulamaları hazırlanabilir.

KAYNAKÇA

Açıkgöz, Ü.K., Sucuoğlu H., Gökdağ M. (1999). Öğretmenlerin etkin öğrenmenin acemilik döneminde karşılaştıkları sorunlar ve baş etme stratejileri. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, İzmir, DEÜ Yayınları, Özel Sayı:1, 301-312.

Aktan S. (2012). *Öğrencilerin akademik başarıları, öz düzenleme becerisi, motivasyonu ve öğretmenlerin öğretim stilleri arasındaki ilişki* (Yayımlanmamış doktora tezi). Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.

Arslan, S., ve Gelişli, Y. (2015). Algılanan öz-düzenleme ölçeği: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Sakarya University Journal of Education*, 5(3), 67-74.

Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84(2), 191–215. doi:10.1037/0033-295X.84.2.191

Bandura, A. (1991). Social cognitive theory of self-regulation. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50, 248-281.

Baumrind, D. (1971). Harmonious parents and their preschool children. *Developmental Psychology*, 4(1), 99-102.

Bilgici, B. G. (2022). 48-72 aylık okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerileri ile istendik ve istenmedik anne tutumları arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Kocaeli University Journal of Education*, 5(1), 130-151. <https://doi.org/10.33400/KUJE.1057189>

Calkins, S. D., ve Fox, N. A. (2002). Self-regulatory processes in early personality development: A multilevel approach to the study of childhood social withdrawal and aggression. *Development and Psychopathology*, 14(3), 477-498.

Çelik, B. (2017). *Çocuk katılımlı eğitim programının 60-72 aylık çocukların öz düzenleme becerisi üzerindeki etkisinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul

Çiltaş, A. (2011). Eğitimde Öz-Düzenleme Öğretiminin Önemi Üzerine Bir Çalışma. *A Study on the Importance of Self-Regulation Teaching in Education*.

Dağgül, H. C. (2016). *Okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerileri ile ebeveynlerin çocuk yetiştirme stilleri arasındaki ilişki incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Doğu Akdeniz Üniversitesi, Öğretim ve Araştırma Enstitüsü, Gazimağusa.

Demir, M. K., ve Budak, H. (2016). İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Öz Düzenleme, Motivasyon, Biliş Üstü Becerileri ile Matematik Dersi Başarılarının Arasındaki İlişki. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41(41), 30-41. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/deubefd/issue/35753/399474>

Dennis, T. A., ve Chen, C. C. (2007). Neurophysiological mechanisms in the emotional modulation of attention: the interplay between threat sensitivity and attentional control. *Biological Psychology*, 76, 1-10.

Dogruyol B, Aka B, Tilbe E (2018). Okul Tipinin Okul Öncesi Dönem Davranış Düzenleme Becerileri Üzerindeki Etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(1), 23- 35.

Eke, K. (2017). Okul öncesi dönemdeki çocukların öz düzenleme becerileri ile anne-baba tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *International Congress Of Eurasian Social Sciences*, 8(28), 1-15.

Erdoğan, M. Y. (2013). Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeğinin geliştirilmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 115-128.

Ertürk Kara, H. G., Gönen, M. S., ve Pianta, R. (2017). Öğretmen çocuk etkileşiminin niteliği ile çocukların öz düzenleme becerisi arasındaki ilişkinin incelenmesi.

Fındık Tanrıbuyurdu, E. (2012). *Okul öncesi öz düzenleme ölçeği geçerlilik ve güvenirlik çalışması* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Gordon, T. (1996). E. A. E. etkili ana-baba eğitimi aile iletişim dilli (Emel Aksoy, Çev.), İstanbul: *Sistem Yayıncılık*.

Gökdağ, M. (1996). *Temel eğitim öğretmenleri ile öğrencilerinin güdü düzeyleri ve öğrenci- öğretmen özellikleriyle ilişkileri* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Hair, J. F. J., Black, W. C., Babin, B. J., ve Anderson, R. E. (2010). *Multivariate Data Analysis Seventh Edition* Prentice Hall.

İlgaz, G., ve Gül, A. (2014). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin fen ve teknoloji dersi özdüzenlemeli öğrenme stratejilerinin incelenmesi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(1), 261-287.

İvrendi, A. (2011). Influence of self-regulation on the development of children's number sense. *Early Childhood Education Journal*, 39(4), 239-247.

Kağıtçıbaşı, Ç. (2017). Benlik, aile ve insan gelişimi. İstanbul: Koç Üniversitesi

Karakurt, Ç. (2019). *Okul öncesi eğitime devam eden 48-72 aylık çocukların öz düzenleme becerileri ile dil becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

Karasar, N. (2012). Bilimsel araştırma yöntemi. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Kopp, C. (1982). Antecedents of self-regulation: A developmental perspective. *Developmental Psychology*, 18(2), 199-214.

Kurbet, H. (2010) *Anaokuluna devam eden çocukların duygusal düzenleme becerileriyle annelerinin empatik eğilim ve tutumlarının incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara

Özbey, S. (2018). Okul öncesi dönem çocuklarında motivasyon ve öz düzenleme becerileri üzerinde bir inceleme. *Akademik Sosyal Araştırma Dergisi*, 6(65), 26-47.

Özkal, N., ve Sucuoğlu, H. (2013). Özdüzenleme Stratejileri ve Başarı ve Başarısızlık Yüklemeleri Arasındaki İlişkiler. *Electronic Turkish Studies*, 8(12).

Öztabak, M. E., ve Özyürek, A. (2018). Okul Öncesi Çocuklarda Öz Düzenleme Becerileri ile Anne-Baba Tutumları Arasındaki İlişki Üzerine Bir İnceleme / An Investigation on Relation between Self-Regulation Skills of Pre-School Students and Parental Attitudes. *Journal of History Culture and Art Research*, 7(5), 385-395. <https://doi.org/10.7596/TAKSAD.V7I5.1544>

Özyürek A., ve Tezel Şahin F. (2005). 5-6 yaş grubunda çocuğu olan ebeveynlerin tutumlarının incelenmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(2), 19-34.

Peisner-Feinberg, E. S., Burchinal, M. R., Clifford, R. M., Culkin, M. L., Howes, C., Kagan, S. L., ve Yazejian, N. (2001). The relation of preschool child-care quality to children's

cognitive and social developmental trajectories through second grade. *Child development*, 72(5), 1534-1553.

Pintrich, P. R. (2000). The role of goal orientation in self-regulated learning. In M. Boekaerts, P.R. Pintrich ve M. Zeidner (Ed.). *Handbook of Self-Regulation* (ss. 451-502). San Diego, CA: Academic.

Polnariiev, B. A. (2006). *Dynamics of preschoolers self-regulation: Viewed through the lens of conflict resolution strategies during peer free-play* (Yayımlanmamış doktora tezi). City University of New York, New York.

Rentzou, K. ve Sakellariou, M. (2011). The quality of early childhood educators: children's interaction in Greek child care centers. *Early Childhood Education Journal*, 38, 367-376.

Sarı, A., ve Akınoğlu, O. (2013). Öz-Düzenlemeli Öğrenme: Modeller ve Uygulamalar. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 29(29), 139-154. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/maruaebd/issue/370/2126>

Sarıbaşı Ş., M. ve Akduman, G. G. (2019). 5-6 yaş çocuklarının öz düzenleme becerilerinin okul uyumu ile ilişkisi. *Journal of International Social Research*, 12(63), 271-293. DOI: <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2019.3283>.

Satılmış M. (2010). *Öğrencilerin mükemmeliyetçilik tutumları ile anne baba tutumlarının karşılaştırmalı incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Sektnana, M., McClellanda, M., Acocka, A., ve Morrison, F. J. (2010). Relations between early family risk, children's behavioral regulation and academic achievement. *Early Childhood Research Quarterly*, 25(4), 464-479.

Sezgin, E., ve Demiriz, S. (2016). Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 36-72 aylık çocukların öz-düzenleme becerilerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. 1. Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresi-İnsan ve Toplum Bilimlerinde (İBAD2016) sunulan tam metin bildirisi, Madrid.

Smith-Donald, R., Raver, C. C., Hayes, T., ve Richardson, B. (2007). Preliminary construct and concurrent validity of the Preschool Self-regulation Assessment (PSRA) for fieldbased research. *Early Childhood Research Quarterly*, 22(2), 173-18

Şepitçi, M. (2018). *Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 5-6 yaş çocukların öz düzenleme becerilerinin okul uyumu ile ilişkisinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Sucuoğlu, H. (2022). The Relationship Between Pre-Service Teachers' Online Self Regulation Skills and Cognitive Emotion Regulation Skills. *Education Quarterly Reviews*, 5(4), 456-467

Sümer, N., ve Güngör, D. (1999). Çocuk yetiştirme stillerinin bağlanma stilleri, benlik değerlendirmeleri ve yakın ilişkiler üzerindeki etkisi [The impact of perceived parenting styles on attachment styles, self-evaluations, and close relationships]. *Türk Psikoloji Dergisi*, 14 (44), 35-60.

Tanrıbuyurdu, E. F. (2012). *Okul öncesi öz düzenleme ölçeği geçerlilik ve güvenirlik çalışması* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tekin, H. (2018). *Öz düzenleme becerilerinin ilkokula hazırbulunuşluk üzerindeki etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.

Temel, S., Çevik Kansu, C., ve Temel, N. (2023). İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Başarı Algıları ile Öz Düzenleme Becerileri Arasındaki İlişki. *Milli Eğitim Dergisi*, 52(237), 167-198. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.1077573>

Temiz, A. (2019). *Okul öncesi dönemde davranışsal öz-düzenleme becerilerinin çocuğa ve aileye ilişkin değişkenler ile ebeveyn tutumları açısından incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tezel Şahin, F., ve Özyürek, A. (2008). 5-6 yaş grubu çocuğa sahip ebeveynlerin demografik özelliklerinin çocuk yetiştirme tutumlarına etkisinin incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(3), 395-414.

Tutkun, C., Filiz, T., ve Akbaba, F. (2022). Türkiye’de Öz Düzenleme ile İlgili Yapılan Araştırmalardaki Genel Eğilimlerin İncelenmesi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 328-349.

Tuzcuoğlu, N., Azkeskin, K. E., Gülşen, İ. K. ve Cengiz, Ö. (2019). Okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerileri ile benlik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, 607-623. DOI: 10.21733/ibad.613920.

Uykan, E. (2019). *Ebeveyn tutumları ile çocukların öz düzenlemeleri arasındaki ilişki incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul.

Üredi, I., ve Erden, M. (2009). Öz-düzenleme stratejileri ve motivasyonel inançlarının yordayıcısı olarak algılanan anne baba tutumları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(4), 781-811.

Üredi, İ., ve Üredi, L. (2005). İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin öz-düzenleme stratejileri ve motivasyonel inançlarının matematik başarısını yordama gücü. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2).

Webber, H. (1984). Webster's II new riverside dictionary. Houghton Mifflin: Riverside Publishing Company.

Yıldız, T. G., Kara, H. G. E., Tanrıbuyurdu, E. F., ve Gönen, M. (2014). Öz düzenleme becerilerinin öğretmen çocuk etkileşiminin niteliğine göre incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 39(176), 329-338.

Yılmaz, Y. (2020). *5-6 yaş grubu çocukların sahip oldukları öz düzenleme becerileri ile anne baba tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.

Zimmerman, B. J. (2000). Attaining self-regulation: A social cognitive perspective. M. Boekaerts, P. R. Pintrich ve M. Zeidner (Ed.), *Handbook of self regulation* (ss. 11-42). London: Academic Press.

EKLER

EK 1.

ÖĞRENCİNİN AKADEMİK ÖZGEÇMİŞİ

Kişisel Bilgiler			
Adı ve Soyadı	Gül Seher KARAKURT		
E-postası/Web Sayfası			
Bildiği Yabancı Diller	İngilizce		
Uzmanlık Alanı			
Öğrenim Bilgileri			
	Üniversite	Bölüm	Yıl
Lisans	Manisa Celal Bayar Üniversitesi	Sınıf Öğretmenliği	2018
Tez Başlığı	Algılanan Ebeveyn Stili, Öğretmen Davranışları ve Öz Düzenleme Becerileri		
Tez Danışmanı	Doç. Dr. Meltem GÖKDAĞ BALTAOĞLU		
Akademik Eserler			
(Makale, kitap, kitap bölümü, bildiri, poster, sergi, konser vb. eserlerden kaynakça yazım kurallarına göre en fazla 10 eser yazılmalıdır.) Tezden üretilen yayınlar * ile işaretlenmelidir.			
Türkçe Öğretim Programlarındaki Kazanımların Yaşam Boyu Öğrenme Becerilerine Etkisi (2021). 8. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi'nde sunulan bildiri.			
Alanıyla İlgili Bilimsel Kuruluşlara Üyelikler			
Alanıyla İlgili Aldığı Ödüller			

EK 2. ETİK İZİN

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ

Sayı : E-87347630-659-139389
Konu : Gül Seher KARAKURT

ACELE
16.11.2021

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 21.10.2021 tarih ve E-67493393-302.08.01-130655 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınıza istinaden Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulunun 02.11.2021 tarihli toplantısında alınan 15 sayılı karar ile Enstitünüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Yüksek Lisans Programı öğrencisi Gül Seher KARAKURT'ın "Ebeveyn Stili ve Öğretmen Davranışlarının İlkokul Öğrencilerinin Öz Düzenleme Becerilerine Etkisi" başlıklı çalışması kapsamında yapacağı uygulamanın etik açıdan uygun olduğuna karar verilmiş olup, alınan karar Makamunuzca onaylanmıştır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Nükhet HOTAR
Rektör

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: DBD05E76-AACC-45E5-8E1D-A3441C7DEB8F Doğrulama Adresi: <https://turkiye.gov.tr/dokuz-eyul-universitesi-ebys>
Adres: Kültür Mahallesi, Cumhuriyet Blv No:144, 35220 Konak/İzmir

Bilgi için: Pelin ALTIN
Memur

HİZMETE ÖZEL

EK 3. UYGULAMA İZİNLERİ

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ

Sayı : E-87347630-659-154845
Konu : Gül Seher KARAKURT

ACELE
06.12.2021

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) 21.10.2021 tarihli ve E-67493393-302.08.01-130655 sayılı yazınız.
b) İzmir Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 30.11.2021 tarihli ve E-12018877-604.01.02-37954132 sayılı yazısı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazınız ile bildirilen Enstitünüz lisansüstü öğrencisi Gül Seher KARAKURT'un "Ebeveyn Stili ve Öğretmen Davranışlarının İlkokul Öğrencilerinin Öz Düzenleme Becerilerine Etkisi" konulu çalışması kapsamında uygulama yapma talebine ilişkin İzmir Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınan ilgi (b)'de kayıtlı yazı, işbu yazınız ekinde sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Nükhet HOTAR
Rektör

Ek: İlgi (b)'de kayıtlı yazı ve ekleri.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 66ED7469-5E2E-4559-9EAB-553E7E0825B5 Doğrulama Adresi: <https://turkiye.gov.tr/dokuz-eyul-universitesi-ebys>
Adres: Kültür Mahallesi, Cumhuriyet Blv No:144, 35220 Konak/İzmir Bilgi için:Merve ÇÜRÜK
Bilgisayar İşletmeni

HİZMETE ÖZEL

Milli Eğitim Müdürlüğü İzni

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME FORMU

ARAŞTIRMA SAHİBİNİN	
Adı Soyadı	Gül Seher KARAKURT
Kurumu / Üniversitesi	Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Araştırma Yapılacak İller	İzmir
Araştırma Yapılacak Eğitim Kurumu ve Kademesi	Buca İlçesindeki Resmi-Özel Okullar
Araştırmanın Konusu	Ebeveyn Stili ve Öğretmen Davranışlarının İlkokul Öğrencilerinin Öz Düzenleme Becerilerine Etkisi
Üniversite / Kurum Onayı	
Araştırma/Proje/Ödev/Tez Önerisi	Ebeveyn Stili ve Öğretmen Davranışlarının İlkokul Öğrencilerinin Öz Düzenleme Becerilerine Etkisi (Tez)
Veri Toplama Araçları	Onam Formu, Veli Onam Formu, Veri Toplama Araçları, Algılanan Öz Düzenleme Ölçeği, Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği, Çocuk Yetiştirme Tutum Ölçeği, Öğretmen Görüşme Formu.
Görüş İstenilecek Birim/Birimler	----
KOMİSYON GÖRÜŞÜ	
İlgi: Milli Eğitim Bakanlığının 21/01/2020 tarihli ve 1563890 sayılı Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri konulu 2020/2 sayılı Genelgesi. Genelge gereğince; araştırma başvurusu olması gereken nitelikler açısından incelenmiş olup araştırmanın 2021-2022 öğretim yılında, eğitim öğretimi aksatmayacak ve eğitim kurumları yöneticilerinin uygun gördüğü şekli ile yapılmasına oybirliği ile karar verilmiştir.	
Komisyon Kararı	Oybirliği ile alınmıştır.
Muhalef Üyenin Adı ve Soyadı: ----	Gerekçesi; -----

22/11/2021

KOMİSYON

(Başkan)
İlker Erarslan
Müdür Yardımcısı

Uye
Nurdan MARAL
Öğretmen

Uye
Ceylan AYDIN
Öğretmen

Uye
Dr.Yasin KAYIŞ
Öğretmen

Uye
Selahattin ANIK
Öğretmen

Valilik İzni

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-12018877-604.01.02-37760968
Konu : Araştırma İzni
Gül Seher KARAKURT

29/11/2021

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 21.01.2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-E.1563890 sayılı yazısı (Genelge 2020/2).
b) Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü'nün 16.11.2021 tarihli ve 139422 sayılı yazısı.

Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Yüksek Lisans programı öğrencisi Gül Seher KARAKUT'un "Ebeveyn Stili ve Öğretmen Davranışlarının İlkokul Öğrencilerinin Öz Düzenleme Becerilerine Etkisi" başlıklı tez çalışmasını İlimiz Buca İlçesine bağlı Resmi İlkokullarda ve Özel İlkokullarda uygulama isteği ilgi (b) yazısında belirtilmektedir.

Söz konusu ölçeklerin uygulanmasının, İlimiz ilçelerine bağlı okullarda 2021-2022 eğitim öğretim yılında eğitim öğretimi aksatmayacak ve eğitim kurumu yöneticilerinin uygun gördüğü şekilde yapılması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Dr. Murat Mücahit YENTÜR
Millî Eğitim Müdürü

OLUR
Mustafa YILDIZ
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:

1-Araştırma Değerlendirme Formu (1 Sayfa)
2-Anket Formları (7 Sayfa)

Adres : Fevzipaşa mahallesi 452 sk. no: 15 Konak İzmir

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Bilgi için: Nilüfer ÇAMLI

Telefon No : 0212 444 00 00

E-Posta : iletisim@meb.gov.tr

Kep Adresi : iletisim@meb.gov.tr

İnternet Adresi : izmir.meb.gov.tr

Faks : 0212 444 00 00

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evrakorgu.meb.gov.tr> adresinden 5b90-3201-3d44-8b5a-5bc5 kodu ile teyit edilebilir.

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-12018877-604.01.02-37954132
Konu : Araştırma İzni

30.11.2021

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 21.01.2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-E.1563890 sayılı yazısı (Genelge 2020/2).
b) Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğünün 16.11.2021 tarihli ve 139422 sayılı yazısı.
sayılı yazısı.
c) Valilik Makamının 29.11.2021 tarihli ve 12018877-604.01.02-37760968 sayılı Onayı.

Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Yüksek Lisans programı öğrencisi Gül Seher KARAKUT'un, "Ebeveyn Stili ve Öğretmen Davranışlarının İlkokul Öğrencilerinin Öz Düzenleme Becerilerine Etkisi" konulu tez çalışmasını İlimiz Buca İlçesine bağlı Resmi ve Özel İlkokullarda uygulama isteği Valilik Makamının ilgi (c) Onayı ile uygun görülmüştür.

Söz konusu ölçeklerin Buca İlçesine bağlı Resmi ve Özel İlkokullarda 2021-2022 eğitim öğretim yılında, eğitim öğretimi aksatmayacak ve eğitim kurumu yöneticilerinin uygun gördüğü şekilde, araştırma yapılmadan önce araştırmanın yapılacağı okullar tarafından "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Her Tür Okul ve Kurumlarda Yapılmasına İzin Verilen Araştırma Uygulamasında, Olabilecek Zararları Karşılama Taahhüdü" adlı ek' in araştırmacı tarafından doldurulması gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

Mehmet Tahir BÜDÜN
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

Ek:

- 1- Valilik Onayı (1 Sayfa)
- 2- Araştırma Değerlendirme Formu (1 Sayfa)
- 3- Anket Formları (7 Sayfa)
- 4- Taahhüt Formu (1 Sayfa)
- 5- Fiziki Zararları Karşılama Taahhünamesi (1 Sayfa)

Dağıtım:

Dokuz Eylül Üniversitesi
Buca İlçe MEM.

Adres : Fevzipaşa mh. 452 sk. no:15 konak/ İZMİR

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Telefon No : 0 212 311 20 00
E-Posta : meb@hs01.kep.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Duda ALP Bilgisayar İşletmeni
Unvan : Bilgisayar İşletmeni
İnternet Adresi : Faks :

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 8a31-f336-3b73-b8cb-962c kodu ile teyit edilebilir.

EK 4. ÖLÇME ARAÇLARININ UYGULANMA İZİNLERİ

Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği İzni

Ölçek Kullanım İzni

Gülseher Karakurt
alıcı myerdogdu, yuksek.erdogdu
6 gün önce [Ayrıntılar](#)

Merhaba Sayın Hocam,
Ben Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim bölümü yüksek lisans öğrencisi Gül Seher KARAKURT. İzniniz olursa yüksek lisans tezimde, geliştirdiğiniz "Algılanan Öğretmen Davranışları Ölçeği"ni kullanmak istiyorum. Saygılarımla...

M. Yüksel Erdoğan
alıcı ben
6 gün önce [Ayrıntılar](#)

Ölçeği kullanabilirsiniz

Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği İzni

Ölçekler (Measures in Turkish)

Bu sayfada yer alan ölçekler ODTÜ Psikoloji Bölümü İlişki Araştırma Laboratuvarı (Relationship Research Lab) kapsamında Prof. Dr. Nebi Sümer ve çalışma arkadaşları tarafından Türkçeye uyarlanan ve/ya geliştirilen ölçeklerdir. Ölçekler etik ilkelere uymak koşulu ile sadece bilimsel araştırmalarda kullanılabilir. **Ölçeklerin kullanımı için izin alınmasına gerek yoktur.** Söz konusu ölçeklerin klinik tanı koyma, psikolojik değerlendirme ve/ya eleman seçme vb. amaçlarla kullanılması hem bilimsel (psikometrik) hem de etik bakımdan uygun değildir. Kullanılmadan önce ölçeklerin geliştirildiği orijinal çalışmaların ve Türkiye örneklemeleri üzerinde yapılmış olan geçerlilik ve güvenilirlik çalışmalarının detaylı olarak incelenmesi gerekir. Bu sayfayı hazırlayan ve güncelleyen doktora öğrencimiz Gülbin Şengül-İnal'a çok teşekkür ederim.

Nebi Sümer

Algılanan Öz-Düzenleme Ölçeği İzni

Ölçek Kullanım İzni

G

Gülseher Karakurt

alıcı serhat.arslan, serhatarslan

9 gün önce [Ayrıntılar](#)

Merhaba Sayın Hocam,

Ben Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim bölümü yüksek lisans öğrencisi Gül Seher KARAKURT. İzniniz olursa yüksek lisans tezimde Yücel Gelişli Hocamla birlikte geliştirdiğiniz "Algılanan Öz-düzenleme Ölçeği"ni kullanmak istiyorum.

Saygılarımla...

S

Serhat Arslan

alıcı ben

9 gün önce [Ayrıntılar](#)

Gülseher Karakurt merhabalar

Ölçeği çalışmanızda kullanabilirsiniz.İyi çalışmalar

ÖLÇEK KULLANIM İZNİ

G

Gülseher Karakurt

alıcı ygelisli

13 gün önce [Ayrıntılar](#)

Merhaba Sayın Hocam,

Ben Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim bölümü yüksek lisans öğrencisi Gül Seher KARAKURT. İzniniz olursa yüksek lisans tezimde Serhat Arslan Hocamla birlikte geliştirdiğiniz "Algılanan Öz-düzenleme Ölçeği"ni kullanmak istiyorum.

Saygılarımla...

Y

Yücel Gelişli

alıcı ben

11 gün önce [Ayrıntılar](#)

merhaba

ölçeği kullanabilirsin, başarılar dilerim.

Prof. Dr. Yücel GELİŞLİ

